

KONČNO POROČILO O IZVEDBI ETM 2025

LIFE IP CARE4CLIMATE (LIFE17 IPC/SI/000007)

Naslov dokumenta

Končno poročilo o izvedbi ETM 2025

Final report on implemented actions and achieved results EMW 2025

Avtorji: Daša Rop

Ljubljana, maj 2026

LIFE IP CARE4CLIMATE (LIFE17 IPC/SI/000007) je integralni projekt, sofinanciran s sredstvi evropskega programa LIFE, sredstvi sklada za podnebne spremembe in sredstvi partnerjev projekta.

Za več informacij obiščite www.care4climate.si.

Vsak partner v projektu LIFE IP CARE4CLIMATE je odgovoren za strokovnost vsebin in sporočila v dokumentih in stališčih, ki jih pripravi oziroma izrazi v okviru navedenega projekta.

VKLJUČEVANJE LOKALNIH SKUPNOSTI IN PROMOCIJA TRAJNOSTNE MOBILNOSTI V OKVIRU EVROPSKEGA TEDNA MOBILNOSTI 2025

Z željo po boljšem in bolj sistematičnem ozaveščanju prebivalcev Evrope o pomenu sprememb potovalnih navad za okolje se že več kot 20 let izvaja vseevropska kampanja, imenovana Evropski teden mobilnosti. Začela se je s pobudo »dan brez avtomobila«, ki je bil prvič organiziran v Franciji 22. septembra 1998, zamišljen pa je bil kot priložnost, s katero lahko mesta in lokalne skupnosti pokažejo svoja prizadevanja za varstvo okolja, izvedejo ključne aktivnosti, namenjene omejevanju avtomobilskega prometa na določenih območjih, spodbujajo uporabo trajnostnih oblik prevoza in ozaveščajo prebivalce o vplivih njihove izbire potovalnega načina. Od tega leta se dan brez avtomobila izvaja v vse več evropskih mestih. Pobuda je bila temelj za razvoj kampanje, imenovane Evropski teden mobilnosti, ki poteka vsako leto med 16. in 22. septembrom.

V letu 2025 je bila tema Evropskega tedna mobilnosti »mobilnost za vse«. V Sloveniji je to postal osrednji dogodek za spodbujanje trajnostne mobilnosti na občinski in regionalni ravni. V letu 2025 je sodelovalo 137 lokalnih skupnosti, 52 jih je prejelo finančno spodbudo v okviru Javnega razpisa za sofinanciranje priprave in izvedbe aktivnosti Evropskega tedna mobilnosti v letu 2025 v okviru Sklada za podnebne spremembe.

Končno poročilo je namenjeno letnemu prikazu doseganja uspešnosti in učinkovitosti sofinanciranja izvedbe aktivnosti ETM. Pripravili ga bomo vsako leto po zaključku izvedbe in po sedmih letih poročila strnili v skupno evalvacijsko poročilo. Za lažje razumevanje koncepta ETM v prvem delu na kratko povzemamo širši okvir ETM s povzetkom zgodovine izvajanja na evropski ravni. V drugem delu poročila je prikaz spremljanja doseganja količinskih standardov in kazalnikov uspešnosti ter učinkovitosti sofinanciranja priprave in izvedbe aktivnosti ETM. Poročilo še ne zajema kazalnikov učinkovitosti dodeljenih sredstev na širše družbenoekonomske kazalnike okolja. Te bo obravnavalo končno evalvacijsko poročilo v letu 2027.

Engaging local communities and promoting sustainable mobility during European mobility week 2025

With the goal to raise awareness about importance of changing mobility habits, an initiative called European mobility week (EMW) is taking place for more than 20 years. Predecessor of EMW was an initiative European car free day, which was first introduced in France in 1998 and was conceived as an opportunity for cities to show their efforts to protect the environment. Car-free day takes place every 22 of September, where local communities show their urban centers in a different light and carry out activities aimed at restricting car traffic in certain areas, promoting the use of sustainable modes of transport and raising awareness of the impacts of their travel choices. Car-free day was a foundation for a bigger campaign called European mobility week, which takes place every year from 16th to 22nd of September.

This year, as a part of the European Mobility Week 2025: with the theme: "Mobility for Everyone!«. In Slovenia 137 municipalities participated, 52 municipalities were co-financed by public call: »Preparation and implementation EMW activities 2025«.

The final report is intended to reveal effectiveness and efficiency of co-financing the implementation of the EMW activities on yearly basis. It will be presented annually after the completion of each public call and after 7 years, the reports will be consolidated into one master evaluation report. For the purpose of facilitating the understanding of EMW concept, in the first part we briefly summarize the broad context of EMW by summarizing the history of implementation at the European level. In the second part of the report, monitoring the results by the quantitative standards and setting performance and efficiency indicators of EMW activities is presented. The report itself does not yet cover the indicators of effectiveness of the allocated funds on broader socio-economic indicators of the environment. This will be covered in the final evaluation report in 2027.

KAZALO

KAZALO PONAZORITEV	7
KAZALO GRAFOV	7
KAZALO SLIK	7
KAZALO PREGLEDNIC	7
SEZNAM KRATIC IN OKRAJŠAV	8
1 UVOD	9
2 ŠIRŠI OKVIR	10
3 IZVEDBA JAVNEGA RAZPISA ZA SOFINANCIRANJE PRIPRAVE IN IZVEDBE ETM V LETU 2025	15
3.1 METODOLOGIJA SPREMLJANJA USPEŠNOSTI IN UČINKOVITOSTI IZVEDBE JAVNEGA RAZPISA ZA PODORO AKTIVNOSTI ETM	18
3.1.1 Spremljanje izvedbe aktivnosti ETM na državni ravni.....	18
3.1.2 Spremljanje izvedbe javnega razpisa za sofinanciranje priprave in izvedbe aktivnosti ETM	19
3.1.2.1 Uspešnost	19
3.1.2.2 Doseganje rezultatov	20
3.1.2.3 Dolgoročni učinki	21
4 ANALIZA	25
4.1 KAZALNIKI USPEŠNOSTI.....	25
4.2 DODATNA ANALIZA	29
4.3 PRIMERJAVA KAZALNIKOV ETM 2023, 2024 in 2025	31
5 ZAKLJUČNE UGOTOVITVE	34
5.1 ZAKLJUČKI IZVEDBE SOFINANCIRANIH AKTIVNOSTI ETM 2025.....	34
5.2 ZAKLJUČNE UGOTOVITVE GLEDE SODELOVANJA MOPE Z DELEŽNIKI	35
6 PRIPOROČILA	36
7 LITERATURA IN VIRI	38

KAZALO PONAZORITEV

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Število sodelujočih mest po letih v Evropi v Evropskem tednu mobilnosti.....	12
Graf 2: Število sodelujočih občin po letih v Sloveniji v Evropskem tednu mobilnosti.....	13
Graf 3: Delež udeleženi v posameznih aktivnostih	26
Graf 4: Doseg informiranja ETM.....	27
Graf 5: Število sodelujočih občin v ETM.....	28
Graf 6: Število sodelujočih mest po letih v ETM	29
Graf 7: Delež udeležencev po posameznih aktivnostih.....	30
Graf 8: Primerjava kazalnikov 2023, 2024 in 2025	31
Graf 9: Primerjava kazalnikov financiranja ETM 2023, 2024 in 2025.....	32
Graf 10: Primerjava kazalnikov ETM 2023, 2024 in 2025.....	33

KAZALO SLIK

Slika 1: Zemljevid sodelujočih občin.....	14
---	----

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Preglednica za spremljanje kazalnikov	23
--	----

SEZNAM KRATIC IN OKRAJŠAV

Kratica/simbol	Beseda ali besedna zveza	Slovenski prevod
EMW/ETM	<i>European mobility week</i>	<i>Evropski teden mobilnosti</i>
MOPE	<i>Ministry of the Environment, Climate and Energy</i>	Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo Republike Slovenije
TM	<i>Sustainable mobility</i>	trajnostna mobilnost
JR	<i>Public call</i>	javni razpis
NVO	<i>Non-governmental organization</i>	nevladne organizacije

1 UVOD

Dokument je del projekta LIFE IP CARE4CLIMATE (LIFE17 IPC/SI/000007), katerega glavni namen je spodbujanje zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 s pogledom v leto 2030 – spodbujanje trajnostne mobilnosti, učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije ter blaženje podnebnih sprememb z namenom prehoda v nizkoogljično družbo.

Projekt koordinira Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo Republike Slovenije (MOPE) v sodelovanju s štirinajstimi partnerji: Inštitut Jožef Stefan, Center za energetska učinkovitost; Gradbeni inštitut ZRMK; Gozdarski inštitut Slovenije; Eko sklad; Umanotera; Focus, društvo za sonaraven razvoj; ZRC SAZU; Univerza v Mariboru, Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo; ZUM urbanizem, planiranje, projektiranje; Urbanistični inštitut Republike Slovenije; ZAG – Zavod za gradbeništvo Slovenije; IPoP – Inštitut za politike prostora ter drugi projektni partnerji (gov.si, 2025).

V okviru projekta izvajamo akcijo C1.2: vključevanje lokalnih skupnosti in promocija trajnostne mobilnosti. Namen tega ukrepa je vključiti lokalne skupnosti v pripravo projektov manjše vrednosti, ki bodo prikazali uporabo trajnostne prometne infrastrukture ali spodbujali trajnostne oblike prometa v občinah, ki so vlagale (ali to nameravajo) v infrastrukturne projekte na tem področju. S tem bodo finančne naložbe za financiranje izbranih projektov, neposredno povezanih z naložbami v infrastrukturo, ustvarile velike povezane učinke. Cilj akcije C1.2 je kakovostna obogatitev dejavnosti razširjanja in ozaveščanja lokalnega prebivalstva o možnostih trajnostnega prometa v njihovi okolici; povečanje števila občin, ki sodelujejo v kampanji ETM, za 40 % in priprava kvantitativnih in kvalitativnih standardov za izvajanje, ki bodo omogočili vrednotenje ter razširitev časovnega okvira ETM z dejavnostmi, sicer zgoščenimi v enem tednu (prav tam).

V okviru projekta Life Care4climate je predvidena izvedba šestih javnih razpisov za sofinanciranje priprave in izvedbe aktivnosti Evropskega tedna mobilnosti (ETM) od leta 2020 do 2025. V letu 2025 smo razpis izvedli šestič ter s tem dosegli načrtane rezultate projekta. Kljub vsemu pa smo zaradi uspešnosti javnega razpisa in pozitivnih učinkov sofinanciranja kampanje zagotovili druga komplementarna sredstva ter javni razpis ponovili tudi v letu 2026.

V dokumentu *Zaključno poročilo o izvedbi ETM 2025* povzemamo izvedbo razpisa v letu 2025 ter predstavljamo doseganje predvidenih rezultatov in uspešnost javnega razpisa oziroma njegov pozitiven vpliv na povečanje ozaveščenosti prebivalstva o pomenu trajnostne mobilnosti. Celovita analiza dolgoročnih učinkov razpisa bo pripravljena v končnem evalvacijskem poročilu projekta leta 2027.

2 ŠIRŠI OKVIR

Ozadje pomena trajnostne mobilnosti

Vodilo **trajnostne mobilnosti** je zadovoljiti potrebe vseh ljudi po mobilnosti in obenem zmanjšati promet. Trajnostna mobilnost je tista, ki je okoljsko sprejemljiva, socialno pravična in obenem spodbuja razvoj gospodarstva. Vključuje hojo, kolesarjenje, uporabo javnega prevoza in alternativne oblike mobilnosti. Njen cilj je zagotavljanje učinkovite in enakopravne dostopnosti za vse, pri čemer je poudarek na omejevanju osebnega motornega prometa in porabe energije ter na spodbujanju trajnostnih potovalnih načinov.

Prvo množično uporabljeno prevozno sredstvo dnevni migrantov oziroma vozačev je bil vlak, nato avtobusi in pozneje avtomobili. Prav ti so temeljito spremenili vzorce dnevne mobilnosti – avtomobil je postal splošno dostopen in domet dnevni migrantov na delo se je močno povečal (razdalje med domom in delom so se zaradi večje dostopnosti – avtocestni križ, finančna dostopnost avtomobilov ter nižje cene nepremičnin zunaj osrednjeslovenske regije – v povprečju povečale za 50 km (Bole in Gabrovec, 2012).

V Sloveniji sta o potovalnih navadah oziroma izbiri prometnega sredstva dva vira podatkov. Prvi vir so redne raziskave potovalnih navad Slovencev (dnevna mobilnost potnikov), ki jih izvaja Statistični urad Republike Slovenije na vsaka štiri leta. Drugi vir so raziskave, v katerih so z anketiranjem na podlagi večjega ali manjšega vzorca pridobili podatke o potovalnih navadah prebivalcev posameznih mest ali regij, kot so: Raziskava potovalnih navad Ljubljanske urbane regije (2003); Potovalne navade prebivalcev MOL in LUR (2013–2023); Dnevna mobilnost v Sloveniji – ZRC SAZU (2009); Analiza raziskave Dnevna mobilnost – IPoP (2019) ter redne letne raziskave Zakaj ljudje potujejo kot potujejo – Analiza odnosa, motivov, vrednot in navad za mobilnostne navade v Sloveniji IPoP (2020–2025). V letih 2025 in 2026 so se analizirale potovalne navade na ravni občin v okviru priprav druge generacije Celostnih prometnih strategij. Veliko manjših oziroma ciljanih raziskav pa je bilo izdelanih v okviru različnih evropskih projektov (na primer ReMobil).

V letu 2024 se je oblikovala državna platforma Observatorij mobilnosti,¹ katere ključne naloge so spremljanje trendov mobilnosti, interpretacija prometnih podatkov in podpora prometni politiki.

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je bila mobilnost prebivalcev Slovenije v letu 2025 še vedno izrazito odvisna od osebnega avtomobila. Povprečni prebivalec je dnevno opravil 2,3 poti, prevozil približno 32 kilometrov in za potovanja porabil približno 55 minut. Ob tem se skoraj 24 % prebivalcev na povprečen dan sploh ni odpravilo nikamor (SURS, 2026).

Osebni avtomobil ostaja prevladujoče prevozno sredstvo, saj je bilo z njim opravljenih 68 % vseh poti ter 83 % vseh prevoženih razdalj. Več kot polovica voženj z avtomobilom je bila opravljena brez sopotnikov, povprečna zasedenost vozila pa je bila 1,6 osebe.

Javni potniški promet ima še vedno razmeroma majhen delež v strukturi mobilnosti. Z avtobusi in vlaki je bilo opravljenih približno 4,5 % vseh poti ter okoli 7 % vseh prevoženih razdalj.

¹ Observatorij mobilnosti. (2026). Kaj nam o stanju prometa povedo ključni podatki? <https://www.observatorij-mobilnosti.si/>

Največji pomen ima javni prevoz pri poteh, povezanih z izobraževanjem, kjer obsega skoraj polovico vseh poti.

Raziskava kaže tudi, da je velik delež poti kratkih razdalj. Kar 30 % vseh poti je bilo krajših od 2,5 kilometra, te razdalje pa se še vedno 50-% opravijo z avtomobilom. Pri poteh za prosti čas sta bila pogosteje uporabljena hoja in kolesarjenje, kar kaže na potencial za razvoj trajnostnih oblik mobilnosti. Krajše razdalje lahko zlahka premagamo s kolesom ali peš, s tem pa tudi zadostimo dnevni potrebi po vsaj 30-minutni telesni aktivnosti. Rezultati raziskave potrjujejo, da Slovenija ostaja izrazito avtomobilsko usmerjena država, medtem ko delež javnega prevoza in drugih trajnostnih oblik mobilnosti ostaja razmeroma nizek (prav tam).

V mestih z napredno prometno mrežo je lepše in lažje živeti, ker ta omogoča časovno učinkovitejše aktivno potovanje. Dihanje čistejšega zraka in bivanje v manj hrupnem vsakdanu prispeva k dobremu počutju ter boljšemu zdravju. Okolju prijazna vozila, urejene kolesarske poti in navdušeni sprehajalci delajo mestna središča ne samo znova privlačna, marveč tudi ekonomsko uspešnejša. Kolesarjenje in hoja sta svobodnejša ter zabavnejša načina potovanja. Njun učinek na naše zdravje je neprecenljiv, hkrati pa prispevata k bolj trajnostnemu prometu v domačem mestu (ETM, 2016).

Kaj je ETM in izvajanje ETM na evropski ravni

Evropski teden mobilnosti je kampanja, ki se pod okriljem Evropske komisije izvaja vsako leto med 16. in 22. septembrom z namenom spodbuditi občine k izvajanju ukrepov in promociji trajnostne mobilnosti ter s tem prispevati k zmanjševanju osebnega motornega prometa in izboljšanju zdravja, razvoju mest po meri pešca in kolesarja ter večji kakovosti bivanja na splošno. Zadnji dan, 22. september, je tradicionalno namenjen **dnevu brez avtomobila**. Nekatera sodelujoča mesta na ta dan zaprejo del središč za motorni promet.

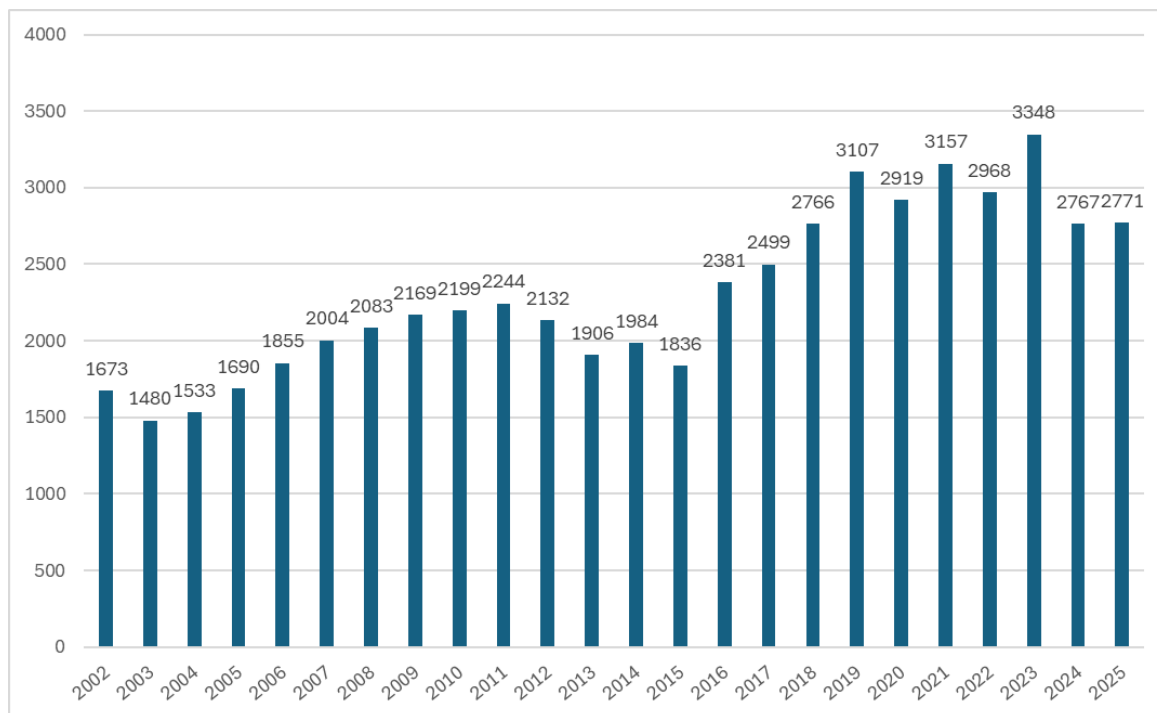
Evropska pobuda dan brez avtomobila se je začela leta 1998. Sodelujočim mestom je ponujala priložnost, da izrazijo skrb za vprašanja, povezana z okoljem. Zaradi velikega zanimanja in dosežene odmevnosti dneva brez avtomobila je bil v letu 2002 uveden evropski teden mobilnosti. Kampanja ETM od takrat poteka vsako leto od 16. do 22. septembra. Že prvo leto je dosegel veliko zanimanje, saj je sodelovalo več kot 400 lokalnih skupnosti iz 23 držav. Zavest o pobudi se krepi iz leta v leto. Ljudje so ji zelo naklonjeni in več kot 80 % vprašanih je izrazilo svojo podporo ETM. Večina vprašanih meni, da kampanja Evropski teden mobilnosti učinkovito opozarja na pretirano rabo avtomobilov v mestih oziroma želi, da se tak dogodek pripravi pogosteje.

Na ravni EU Evropska komisija vsako leto določi osrednjo temo ETM. Do leta 2022 se je letno spreminjal tudi slogan kampanje, ki je temo podrobneje opredeljeval. Od leta 2022 pa je Evropska komisija zaradi bolj jasnega in tarčnega komuniciranja s širšo javnostjo določila trajni slogan »Trajnostno povezani«. Ne glede na letno temo in slogan pa sta vedno v ospredju poziv k ozaveščanju naših potovalnih navad ter poziv k njihovi spremembi v bolj trajnostne.

Tema Evropskega tedna mobilnosti 2025 je bila »mobilnost za vse«. Osredotočala se je na zagotavljanje enakopravnega dostopa do trajnostnih oblik prevoza ne glede na starost, socialni položaj, telesne sposobnosti ali kraj bivanja. Poseben poudarek je bil namenjen vključujočemu načrtovanju mobilnosti ter zmanjševanju tako imenovane prevozne revščine (ETM, 2025).

Vsako leto se kampanji na evropski in državni ravni pridruži več mest in je zaradi velike medijske privlačnosti splošno priznana kot spodbujevalec trajnostne mobilnosti v evropskih in neevropskih mestih. V ETM je leta 2025 sodelovalo 2771 mest iz 46 evropskih držav ter 35 mest iz petih držav zunaj Evrope (European Mobility Week, 2026).

Graf 1: Število sodelujočih mest po letih v Evropi v Evropskem tednu mobilnosti

Vir: European Mobility Week, 2026

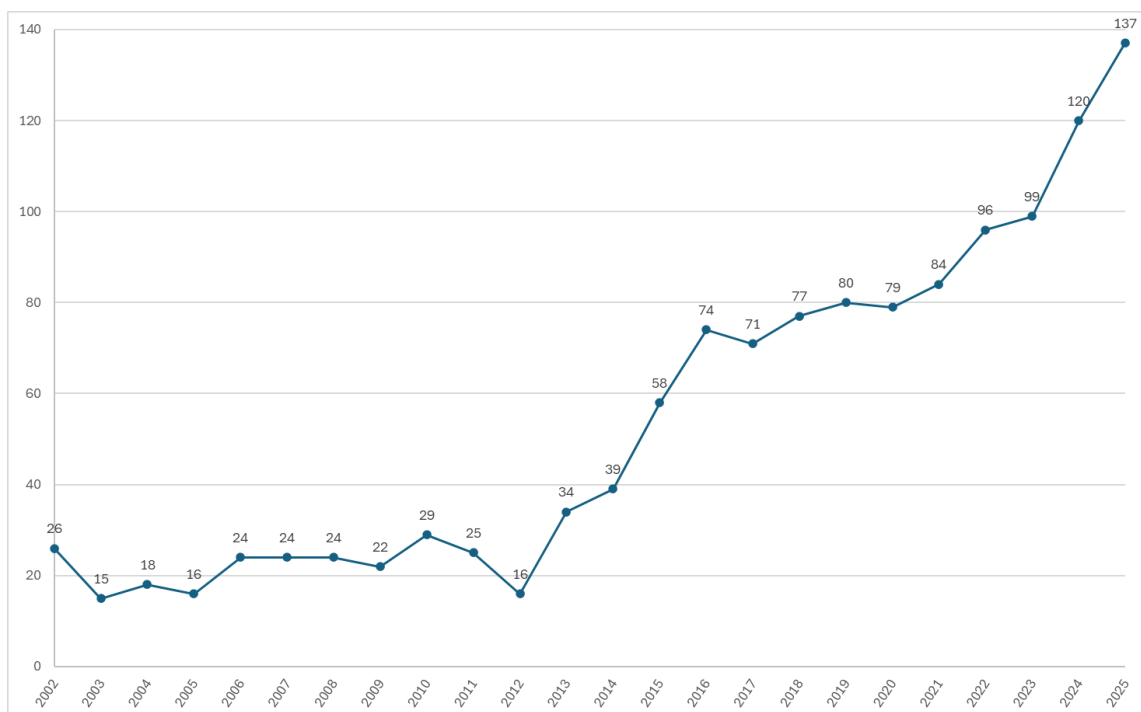
Izvajanje ETM na državni ravni

Oziram se nazaj na dve uspešni desetletji vseevropske kampanje, ki stalno podpira lokalne pobude pri njihovih prizadevanjih za varnejša, bolj zelena, bolj vključujoča in lažje dostopna mesta. Od začetka tisočletja se je tisoče inštitucij, podjetij, nevladnih organizacij in mest pridružilo ETM z željo, da bi pomagali izboljšati mestno okolje. Na začetku te poti je imela EU samo 15 držav članic. Spletno kupovanje vozovnic za vlak je bila inovativna ideja, pametni telefoni in mobilni internet pa so obstajali samo v naših najbolj norih sanjah. Dvajset let pozneje lahko potujemo po mestih z enim samim plačilom z uporabo rešitev mobilnosti kot storitve ali pa naročimo taksi s pritiskom na gumb v mobilni aplikaciji. Ali pa skočimo na električni skiro v skupni rabi. V vsej Evropski uniji lahko potujemo ob uporabi zemljevida v aplikaciji z omogočeno storitvijo GPS, hkrati pa poslušamo glasbo po brezžičnih slušalkah, vse to za delček nekdanje cene. Čeprav je z vidika mestne mobilnosti tehnologija spremenila življenja vseh, pa izzivi onesnaževanja ter varne in trajnostne mobilnosti ostajajo nespremenjeni (ETM, 2021).

Prepoznavnost ETM je glede na rezultate Analize odnosa, motivov, vrednot in navad za mobilnostne navade v Sloveniji dobra (IPoP, 2020–2025). Dobra polovica anketiranih je že slišala za ETM in o njem nekaj ve, kar 30 % anketiranih pa ETM dobro pozna. Akcijam ETM se večinoma pridružujejo otroci in starejši.

Slovenija sodeluje v pobudi že od vsega začetka. V ETM je v vseh teh letih sodelovalo več kot 146 slovenskih občin. V vseh dosedanjih ETM-jih, torej 24-krat, je sodelovalo sedem občin (nekatero so sodelovale tudi v predhodni aktivnosti dan brez avtomobila), 29 jih je do zdaj sodelovalo le enkrat. Občine, ki so sodelovale vsa leta, so: MO Koper, MO Ljubljana, MO Maribor, MO Murska Sobota, MO Nova Gorica, MO Celje in Občina Gornja Radgona. V zadnjih štirih letih, vključno z 2020, so se pobudi vsako leto pridružile vsaj štiri občine, ki prej še niso sodelovale. Od leta 2016 je udeležba vsako leto več kot 70 občin. V letu 2025 smo dosegli rekordnih 137 občin (ETM, 2026).

Graf 2: Število sodelujočih občin po letih v Sloveniji v Evropskem tednu mobilnosti

Vir: MOPE, 2026

Aktivnosti MOPE na področju nacionalne koordinacije in promocije ETM 2025 so:

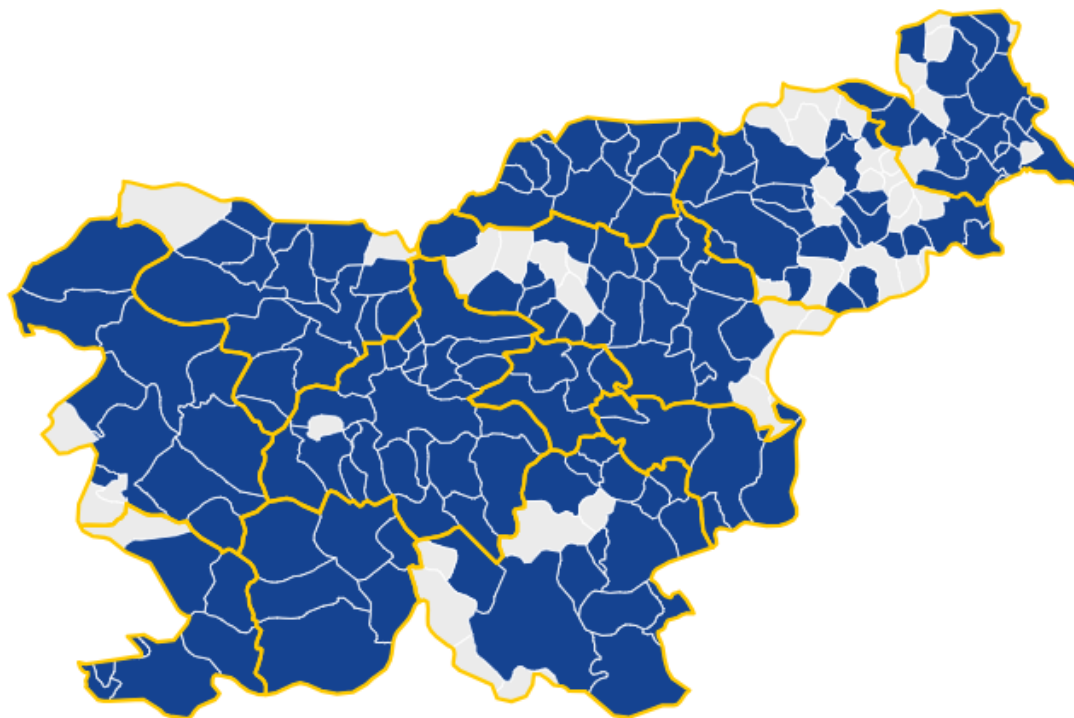
- dopolnitev spletne strani ETM (www.tedenmobilnosti.si),
- priprava celostne grafične podobe in tisk ter distribucija promocijskega gradiva (plakati, baloni, zastave),
- obveščanje javnosti preko Slovenske platforme za trajnostno mobilnost,
- priprava sporočil za javnost (za lokalne in državne medije),
- izvedba tedenske radijske oddaje na najbolj poslušanem slovenskem komercialnem radiu (Radio 1), sodelovanje v oddajah Dobro jutro, Jutro na kanalu A, izvedba radijske oddaje na vlaku.

Občinam je bila letos poleg promocijskih in komunikacijskih vsebin v okviru izvedenih pogodbenih aktivnostih podana tudi strokovna podpora o trajnostni mobilnosti:

- organiziranje devete Nacionalne konference o celostnem prometnem načrtovanju, ki je bila 27. novembra 2025, v prostorih Mestne občine Kranj; v okviru konference je bil predstavljen tudi ETM za leto 2025, organizirana je bila podelitev nagrad najbolj aktivnim občinam ter izvedena delavnica na temo ETM, kjer so udeleženci lahko razpravljali o izkušnjah in dobrih praksah na področju promocije trajnostne mobilnosti.

Na **interaktivni zemljevid** sodelujočih občin so bile umeščene sodelujoče občine ETM 2025 in povezave do njihovih spletnih strani, na katerih so objavile programe. Zemljevid je objavljen na spletnem mestu <https://www.tedenmobilnosti.si/>.

Slika 1: Zemljevid sodelujočih občin

Vir: ETM, 2026

3 IZVEDBA JAVNEGA RAZPISA ZA SOFINANCIRANJE PRIPRAVE IN IZVEDBE ETM V LETU 2025

Kot že navedeno v uvodu je v okviru akcije C1.2 projekta LIFE IP CARE4CLIMATE predvidena izvedba šestih javnih razpisov za sofinanciranje aktivnosti občin v okviru ETM (od leta 2020 do 2025). Sredstva so namenjena izboljšanju izvedbe aktivnosti ETM (pestrejši program, daljše obdobje izvajanja promocije trajnostne mobilnosti), povečevanju števila izvedenih aktivnosti, daljšemu izvajanju akcij (ne samo v tednu od 16. do 22. septembra), povezovanju promocije trajnostne mobilnosti z izvedenimi investicijskimi in infrastrukturnimi projekti podpore trajnostni mobilnosti, večji trajnosti ukrepov (celoletna promocija trajnostne mobilnosti, trajno zaprtje parkirnih mest ali ulic in podobno) ter manjši finančni obremenjenosti občin pri izvajanju aktivnosti.

Za izvedbo javnih razpisov (priprava in objava javnega razpisa, pregled in ocenjevanje vlog, priprava pogodb o sofinanciranju, spremljanje izvajanja aktivnosti na terenu, pregled končnih poročil in priprava potrdil za izplačilo sredstev) je odgovorno Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo Republike Slovenije (MOPE), Direktorat za prometno politiko, sredstva pa so zagotovljena iz sklada za podnebne spremembe, ki ga upravlja MOPE. Njegova naloga je spremljanje izvajanja posameznih korakov izvedbe javnega razpisa in izplačilo sredstev upravičencem.

Priprava javnega razpisa je potekala po korakih:

Priprava kataloga aktivnosti

MOPE v sodelovanju s projektnimi partnerji in občinami letno pripravi oziroma dopolni nabor aktivnosti s predlogi za izvedbo, zbranimi v katalogu aktivnosti. V letu 2025 smo na podlagi izkušenj in komentarjev NIJZ in RCM-jev nekoliko spremenili oziroma osvežili katalog aktivnosti. Razširili smo sklop o organiziranju prireditev in preureditev na prostem ob zaporah ulic in trgov, in sicer so podrobno opredeljene začasna urbana oprema, stojnice, predstave, delavnice in druge prireditve, razstave na prostem ter preureditev parkirišča v kolesarski poligon. V sklopu spodbujanja aktivne mobilnosti, in sicer aktivnega prihoda v vrtec in šolo, je bila dodana tudi aktivnost ureditve območja »poljubi in odpelji«.

Občine pozivamo k razmisleku o tem, kako bi lahko promovirali in izvajali aktivnosti trajnostne mobilnosti vse leto in ne samo v tednu ETM, saj je namen razpisa ravno v tem: dvigu ozaveščenosti prebivalstva o pomenu trajnostne mobilnosti in spremembi potovalnih navad. Razmislite, ali bi lahko v vaši občini trajno zaprli ulico, mestno jedro ali trg za motorni promet ter naredili vaš kraj bolj privlačen za pešce in kolesarje.

Izvedba delavnic z deležniki

Sedemindvajsetega novembra 2025 je bil v Kranju strokovni posvet ob tretjem svetovnem dnevu trajnostnega prometa. Evropski teden mobilnosti je ključni državni projekt za spodbujanje trajnostne mobilnosti, ki povezuje občine, lokalne skupnosti in državo. Na podlagi razprave na delavnici v Kranju so bila oblikovana priporočila za izboljšanje kampanje ETM v letu 2026 z namenom povečanja učinkovitosti, dosega in dolgoročnih učinkov. V okviru

delavnic se je oblikovalo pet sklopov priporočil za prihodnje kampanje ETM, in sicer se priporoča:

1. Okrepitev komunikacijske podpore občinam z zagotavljanjem komunikacijskih gradiv v različnih formatih (za tisk, splet, družbena omrežja) in organiziranjem komunikacijskih delavnic.
2. Spodbujanje pilotnih projektov in testnih rešitev ETM kot priložnosti za pilotno oziroma testno izvedbo novih ukrepov (na primer prevozi na klic, integracija prevozov, souporaba službenih vozil, nove linije JPP).
3. Podpora pri zaporah ulic in trajnostni preobrazbi prostora, za kar je treba pripraviti usmeritve in gradiva, kako zaporo povezati z vsebinami, da se izogne negativnim odzivom. Nadalje se priporočajo uporaba OCPS kot argumenta za utemeljitev zapor in njihova vključitev v komunikacijsko strategijo ter spodbujanje trajnostne rabe javnega prostora kot dolgoročnega cilja.
4. Reševanje težav pri izvajanju pešbusov in bicivlakov – razmislek o sistemskih spodbudah za spremljevalce (na primer točke za učitelje ali druge oblike priznanja), Nadalje priprava priporočil za varnost in odgovornost spremljevalcev, da se zmanjša zadržanost prostovoljcev, spodbujanje delitev odgovornosti med starši in vključevanje upokojenih učiteljev kot dobre prakse.
5. Mobilnostno svetovanje (ob ustrezni ponudbi), da se zagotovi ustrezna ponudba trajnostnih oblik potovanj, prvi pogoj za izvajanje osebnega mobilnostnega svetovanja. Priporočila pa se še okrepitev zaupanja v JPP, zlasti pri starejših, ki so v preteklosti doživeli ukinjanje linij (brez ustrezne infrastrukture namreč svetovanje ne doseže učinka).

Da bi občine dodatno spodbudili k izvajanju programov v okviru ETM, od leta 2022 tudi nagrajujemo najbolj aktivne občine v treh kategorijah, razdeljenih glede na število prebivalcev: majhna občina – do 6.000 prebivalcev, srednje velika občina – do 16.000 prebivalcev in velika občina – več kot 16.000 prebivalcev. V letu 2025 so bile kot najbolj aktivne nagrajene občina Muta med manjšimi, Škofja Loka med srednje velikimi in Domžale med večjimi občinami. Poleg omenjenih smo posebno priznanje podelili tudi mestni občini Velenje, ki v programu ETM sodeluje že 20 let. Dodatno posebno omembo smo podelili občini Dolenjske Toplice za izjemno dobro izdelano komunikacijsko strategijo kampanje v letu 2025.

Javni razpis:

Cilj razpisa je podpreti občine pri izvedbi ETM 2025 ob že izdelanih predlogih aktivnosti, kot izhajajo iz kataloga aktivnosti in s katerimi lahko občina razširi in obogati svoj program ter podpre že vzpostavljene aktivnosti na ravni občine. Katalog aktivnosti so sestavili in predlagali partnerji s področja trajnostne mobilnosti pri projektu LIFE IP CARE4CLIMATE.

S predlaganimi aktivnostmi želimo podpreti in razširiti občinske programe ETM, kjer je za učinkovito izvedbo potrebnih tudi nekaj finančnih sredstev in je doseg aktivnosti ambicioznejši.

Vsebina javnega razpisa je bilo sofinanciranje aktivnosti občin v zvezi s pripravo in izvedbo aktivnosti informiranja in obveščanja javnosti ter promocije trajnostne mobilnosti v okviru evropskega tedna mobilnosti v letu 2025. Javni razpis je bil namenjen za izvedbo teh aktivnosti:

- A: organiziranje prireditev in preureditev na prostem ob zaporah ulic in trgov,
- B: delavnice za starejše: ostanimo mobilni,
- C: promocijska kampanja o javnem prevozu,
- D: uvedba prevozov na klic ali novih linij javnega prevoza,
- E: aktivno v vrtec ali šolo,
- F: šolska ulica,
- G: parkirni dan,
- H: popravilnica in izmenjevalnica koles,
- I: aktivnosti za mladino,
- J: kažipoti za pešce,
- K: spodbujanje trajnostne mobilnosti,
- L: pospravimo ulice (Evropski teden mobilnosti, 2025).

Podrobneje so aktivnosti opisane v katalogu aktivnosti,² ki je bil priloga razpisne dokumentacije.

Predvidena sredstva za vse razpisane vsebine je bila 350.000,00 evra. Sredstva za izplačilo so zagotovljena v državnem proračunu za projekt LIFE17 IPC/SI/000007 – LIFE IP CARE4CLIMATE, NRP št. 2550-17-0003, na proračunski postavki 231758 – sklad za podnebne spremembe.

² <https://www.tedenmobilnosti.si/za-koordinatorje#:~:text=Katalog%20aktivnosti%20za%20ETM%202026>

3.1 METODOLOGIJA SPREMLJANJA USPEŠNOSTI IN UČINKOVITOSTI IZVEDBE JAVNEGA RAZPISA ZA PODPORO AKTIVNOSTI ETM

Ključni del izvajanja aktivnosti C1.2 je tudi vzpostavitev metodologije spremljanja doseganja kazalnikov uspešnosti in učinkovitosti akcije. Pri tem je pomembno poudariti, da je izvajanje aktivnosti ETM tako specifično in prilagojeno lokalnemu okolju, da tudi na ravni Evropske komisije še ni bil oblikovan enotni kazalnik za spremljanje uspešnosti ETM.

Spremljanje izvedbe aktivnosti ETM po občinah se izvaja na državni ravni že od leta 2002. To spremlja nacionalni koordinator za ETM – Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo Republike Slovenije. Spremljanje izvedbe aktivnosti ETM za ministrstvo izvaja zunanji izvajalec in letno izda zaključno poročilo, na podlagi katerega se izbereta najuspešnejša nemestna in mestna občina.

V okviru projekta LIFE IP CARE4CLIMATE pa je predvideno dodatno, podrobnejše spremljanje izvajanja aktivnosti ETM v tistih občinah, ki bodo prejele sredstva v sklopu javnega razpisa. Ker so občine, ki so prejemnice sredstev, zavezane k oddaji zaključnih poročil o izvedbi aktivnosti ETM, je vzorec, s katerim bomo delali, 100-%.

V okviru letnih končnih poročil o izvedbi ETM v projektu LIFE IP CARE4CLIMATE se obravnavata letno doseganje zastavljenih ciljev akcije C1.2 in letna uspešnost porabe dodeljenih sredstev. Hkrati se ocenjujeta vsebinska in tehnična ustreznost javnega razpisa glede na potrebe v okolju ter kadrovske in finančne zmožnosti občin, glede na zastavljene cilje aktivnosti C1.2.

Dolgoročno bo ocenjena tudi učinkovitost porabe sredstev, ki so jih občine prejele v okviru javnih razpisov. Ocena učinkovitosti porabe sredstev bo mogoča šele v zadnjem obdobju projekta in podana v končnem evalvacijskem poročilu.

3.1.1 Spremljanje izvedbe aktivnosti ETM na državni ravni

Aktivnosti se analizirajo v registracijskem portalu, ki ga je izdelala Evropska komisija, in je ključni registracijski portal za vsa sodelujoča mesta v Evropi oziroma na svetu. Portal je od leta 2025 prenovljen. Po prenovi ob registraciji zahteva celotni opis letnega programa kampanje s predvidenimi rezultati. Zato v letu 2025 testno nismo izvedli običajnega postopka evalvacije kampanje z vprašalnikom, ki se je letno poslal vsem sodelujočim občinam v državi in bil podlaga za izbor najbolj aktivne občine. Portal nam je omogočil hiter dostop do podatkov o programih in dogajanju v občinah v resničnem času že v mesecu septembru. S tega vidika je deloval kot ustrezna podpora. Kljub vsemu pa so manjkali vidik samoevalvacije občin ter predstavljeni pozitivni dosežki in izzivi izvajanja. V letu 2024 je bilo ustanovljenih dvanajst regijskih centrov mobilnosti (RCM), eden od stebrov delovanja zanje je tudi kampanja ETM. V letu 2025 so vsi RCM-ji izjemno aktivno sodelovali z občinami na rednih mesečnih sestankih; oblikovale so se delovne skupine, centri so izvajali tudi redne terenske obiske na občinah ter jim nudili vsebinsko in tehnično podporo pri izvajanju programov ETM. Oblikovala se je kampanja "trajnostno v knjižnico", ki se izvaja v vseh regijah. Ob tem pa so regije izvajale še druge samostojne regijske dogodke in tako popestrile programe občin. RCM-ji so občinam

nudili dodatno komunikacijsko podporo pri njihovih programih oziroma na regijski ravni z regijskimi komunikacijskimi kampanjami podpirali ETM.

3.1.2 Spremljanje izvedbe javnega razpisa za sofinanciranje priprave in izvedbe aktivnosti ETM

3.1.2.1 Uspešnost

Uspešnost izvedbe javnih razpisov ETM se spremlja z zaključnimi poročili na podlagi vnaprej določenih kazalnikov v okviru protokola za monitoring projekta LIFE IP CARE4CLIMATE. Zaključna poročila so bila obvezni del za prejem sredstev za izvedbo aktivnosti ETM 2025. Izvajalci razpisa z MOPE so opravili tudi neposredni nadzor oziroma oceno izvedbe aktivnosti na terenu v času od 16. do 22. septembra 2025.

V nadaljevanju so predstavljeni kazalniki uspešnosti, razvrščeni v tri skupine:

1. Vpliv projekta na splošno javnost

Kazalnik 2a

Število prebivalcev, ki med ETM aktivno sodelujejo v promocijskih dejavnostih (pešačenje, kolesarjenje, uporaba javnega prevoza, P+R in podobno) – upošteva se število prebivalcev znotraj ali v bližini projektne območja. Število aktivno udeleženih ljudi v akcijah, ki jih izvajajo lokalne skupnosti v okviru ETM, se spremlja s podpisnimi listami, fotografijami ali drugimi potrdili o dejanski udeležbi ljudi. Izhodiščna vrednost je 0, ker je cilj spremljati uspešnost javnega razpisa, ki se izvaja v okviru projekta LIFE IP CARE4CLIMATE. Predvidena vrednost aktivno sodelujočih v promocijskih dejavnostih po izvedbi šestih javnih razpisov je 5000.

Kazalnik 3b

Število prebivalcev, seznanjenih s sporočili ob uporabi medijskih in nemedijskih komunikacijskih orodij v okviru ETM, pri čemer upoštevamo število prebivalcev znotraj ali v bližini projektne območja. Spremljajo se aktivnosti informiranja in ozaveščanja ljudi o pomenu trajnostne mobilnosti v okviru ETM upoštevajoč vse medijske poti, po katerih lokalne skupnosti v času ETM promovirajo program ETM, posamezne akcije in pomen spremembe potovalnih navad. Izhodiščna vrednost je 0, ker je cilj spremljati uspešnost javnega razpisa, ki se izvaja v okviru projekta LIFE IP CARE4CLIMATE. Predvidena vrednost prebivalcev, seznanjenih s sporočili, po izvedbi šestih javnih razpisov je 350.000.

2. Vključevanje NVO in drugih deležnikov v projektne aktivnosti in njihovo upravljanje

Kazalnik 22b

Gre za vključevanje občin v projektne aktivnosti, in sicer za število deležnikov, vključenih v času trajanja projekta. Kampanja promocije trajnostne mobilnosti se v Sloveniji izvaja od leta 2002, kampanjo je takrat začelo izvajati sedem občin. V letu 2018 je bilo sodelujočih občin 71. V okviru projekta LIFE IP CARE4CLIMATE je zastavljen cilj, da bo do leta 2026 aktivnosti ETM izvajalo vsaj 100 občin.

3. Spremljanje ozaveščanja širše javnosti

V okviru ozaveščanja širše javnosti je kot kazalnik uspešnosti predviden rezultat projekta z vidika števila javnih razpisov in izvedenih aktivnosti.

Kazalnik 34.2

Število izvedenih javnih razpisov: do konca leta 2025 je za izvedbo predvidenih šest javnih razpisov. Sama kampanja ETM je namenjena aktivni promociji trajnostne mobilnosti, predvsem spremembi potovalnih navad. Predvideva se, da bo finančna spodbuda v izvajanje akcij ETM pritegnila nove lokalne skupnosti, s tem pa bo glede trajnostne mobilnosti ozaveščenih več ljudi.

Kazalnik 34.3

Število izvedenih aktivnosti: upravičene aktivnosti so opredeljene v katalogu aktivnosti. Predvideno je, da bodo občine, ki bodo pridobile sredstva na javnem razpisu za sofinanciranje priprave in izvedbe ETM, do leta 2025 izvedle vsaj 150 akcij trajnostne mobilnosti v času tedna ETM oziroma v upravičenem obdobju, ki je določeno z javnim razpisom.

3.1.2.2 Doseganje rezultatov

Doseganje predvidenih kazalnikov rezultatov se spremlja z zaključnimi poročili sofinanciranih občin, iz javno dostopnih podatkov, ki jih zbirajo državne ustanove, kot sta ARSO in SURS, ter z analizami, ki jih pripravljajo drugi projektni partnerji projekta LIFE IP CARE 4CLIMATE. Glede na poznavanje problematike in lokalnih potreb je predvideno doseganje spodaj navedenih rezultatov, iz katerih se vrednotijo učinki dodeljenih finančnih sredstev.

Predvideni rezultati aktivnosti C1.2:

1. Izvedba šestih javnih razpisov s šestimi katalogi aktivnosti.
2. Izvedba vsaj 150 aktivnosti v občinah v okviru ETM z aktivno udeležbo lokalne skupnosti.
3. Povečanje števila udeleženih občin za 40 %.
4. Povečanje ozaveščenosti javnosti o pomenu trajnostne mobilnosti.
5. Povečana udeležba in sodelovanje občin.
6. Neposredni vpliv na zmanjšanje toplogrednih plinov kot posledica povečane ozaveščenosti ljudi o pomenu trajnostne mobilnosti.
7. Zmanjšanje potniških kilometrov, opravljenih z avtomobilom v urbanih območjih, za 1 %.
8. Povečanje državnih in lokalnih naložb v trajnostno mobilnost.
9. Dolgoročni učinki dodeljenih sredstev tako na občinski kakor na državni ravni na zmanjšanje emisij toplogrednih plinov ter družbenoekonomski učinki, ki obsegajo zdravstveni vidik aktivne mobilnosti.

Doseganje rezultatov od 1 do 5 se spremlja v okviru kazalnikov uspešnosti glede na protokol monitoringa za celotni projekt LIFE IP CARE4CLIMATE.

Doseganje rezultatov od 6 do 9 pa spremlja MOPE skupaj s preostalimi projektnimi partnerji:

- rezultata 6 in 7 spremlja PP ZRC SAZU GIAM, njegovo doseganje bo povzeto iz analiz in monitoringa PP ZRC SAZU GIAM ter analiz ankete, ki jo vsaki dve leti izvaja SURS;
- rezultat 8, povečanje državnih in lokalnih naložb v trajnostno mobilnost, se spremlja s prikazom porabe komplementarnih sredstev, namenjenih za državne in lokalne naložbe v trajnostno mobilnost (kohezijski sklad);
- rezultat 9 (dolgoročni družbenoekonomski učinki) v prvem obdobju še ni bil opredeljen in spremljan. Vodilni partner in projektni partnerji za področje trajnostne mobilnosti projekta LIFE IP CARE4CLIMATE bodo te učinke opredelili na začetku drugega obdobja projekta.

3.1.2.3 Dolgoročni učinki

Dolgoročno gledano se spremljajo tudi učinki dodeljenih sredstev, in sicer na občinski ter na državni ravni, na zmanjšanje emisij toplogrednih plinov ter družbenoekonomski učinki, ki obsegajo zdravstveni vidik aktivne mobilnosti.

Dolgoročni učinki izvedbe sofinanciranja aktivnosti ETM na lokalni ravni bodo ocenjeni s primerjavo podatkov letne uspešnosti izvedbe javnega razpisa ETM ter s primerjavo izsledkov večjih državnih analiz in raziskav, ki niso neposredno vezane na samo izvedbo javnega razpisa ETM 2025, temveč povzemajo potovalne navade vseh prebivalcev Slovenije, ki so posledica več različnih ukrepov na lokalni, državni in individualni ravni. To so:

- primerjave s podatki SURS v okviru izvedene raziskave dnevna mobilnost potnikov v Sloveniji³ (raziskava je bila prvič izvedena v letu 2017 in se ponovi vsaka štiri leta, drugič je bila izvedena v letu 2021);
- primerjave s podatki kazalnikov okolja s področja mobilnosti, ki jih zbira in obdeluje ARSO (ozaveščenost javnosti o vplivih prometa na okolje);⁴
- primerjava in pregled podatkov drugih analiz in študij (na primer analiza odnosa, motivov in vrednot za mobilnostne navade v Sloveniji,⁵ zaključno poročilo ETM 2025 – državna raven,⁶ tudi druge študije, ki bodo izdelane v obdobju izvajanja projekta, ter analiza doseganja rezultatov in uspešnosti javnega razpisa ETM 2025).

Način zajema podatkov in obdelava

Po zaključku ETM 2025 so občine, prejemnice sredstev, poročale o rezultatih izvedenih aktivnosti v okviru končnega poročila, njegov vzorec je bil priložen razpisni dokumentaciji. Končno poročilo je moralo vsebovati:

- **POVZETEK AKTIVNOSTI** – kratek opis aktivnosti v skladu z načrtom aktivnosti, podanim v vlogi za prejem sredstev. Morebitna odstopanja ali dopolnitve načrta aktivnosti, določenih s pogodbo, se v tem delu dodatno pojasnijo. Povzetek aktivnosti je moral odražati prikazane stroške aktivnosti;
- **REZULTATE AKTIVNOSTI** – opis doseženih rezultatov, navedba dokazil in podatkov o doseženih rezultatih oziroma doseženih minimalnih standardih, določenih v razpisni

³ <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/8080>, https://www.stat.si/doc/sosvet/Sosvet_14/SosvetSeja11_82970.pdf

⁴ <http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/ozavescenost-javnosti-o-vplivih-prometa-na-okolje-2>

⁵ <https://ipop.si/2020/11/11/zakaj-ljudje-potujejo-kot-potujejo/>

⁶ Zaključno poročilo ETM 2024.

dokumentaciji, ter navedba dodatnih aktivnosti in izvedba trajnih promocijsko-ozaveščevalnih ukrepov (podati je bilo treba konkretne rezultate, predhodno opredeljene v razpisni dokumentaciji v okviru minimalnih standardov, na primer: pri aktivnostih, kjer se je zahtevalo določeno število udeležencev, so bila zahtevana dokazila o udeležencih na način fotografije, na kateri se vidi število udeležencev, lista prisotnosti in podobna dokazila; pri aktivnostih, kjer so bile izvedene ankete, pa so bili zahtevani analiza rezultatov ankete in podobna dokazila);

• **INFORMACIJSKE AKTIVNOSTI IN IZDELKE AKTIVNOSTI:** Navedba načina informiranja in obveščanja občanov o prejemu sredstev iz javnega razpisa za sofinanciranje priprave in izvedbe aktivnosti ETM 2025 ter o načinu informiranja občanov o pomenu spreminjanja potovalnih navad in izvedbi aktivnosti ETM na primer zgibanke, priročniki, vabila, objave v sredstvih javnega obveščanja.

Analiza končnih poročil občin je obravnavala:

- ime občine in število prebivalcev,
- število in vrsto izvedenih aktivnosti,
- višino sofinanciranja, višino vloženih lastnih sredstev ter višino sredstev, namenjenih trajnemu sredstvu,
- informiranje in obveščanje javnosti (število objav in doseg objav na družbenih omrežjih, v tiskanih medijih, na radiu, televiziji in z neposredno promocijo – letaki, vabila, plakati, pošta in podobno),
- število aktivno udeleženih pri izvedenih aktivnostih.

OBČINE	ŠT. PREBIVALCEV OBČINE (podatki SURS 2024)	ŠT. IZVEDENIH AKTIVNOSTI	VIŠINA SOFINANCIRANJA AKTIVNOSTI	VIŠINA LASTNE UDELEŽBE	FB	IG	X, TIKTOK	OBČINSKA SPLETNA STRANA	DOSEG TISKANIH MEDIJEV	OGLAŠEVANJE NA RADIU	ZGIBANKE, PLAKATI, LETAKI, DIREKTNE POŠTE	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Občina Razkrižje	1.230	5	7.000,00 €	5.962,97 €	4938			758		484000	500	56	42	19		135							58
Občina Rečica ob Savinji	2.310	4	6.972,39 €	499,93 €	325	506		628	8000		2500					356			115				88
Občina Ribnica na Pohorju	1.090	7	7.000,00 €	186,21 €	14117								3			15	100	49	49				31
Občina Rogašovci	3.060	8	7.000,00 €	5060,94	20939			1647			1050	975	20	1040	2	241		294	20				20
Občina Sežana	13.770	11	7.000,00 €	1.533,00 €	143339	43805		1939	10118		6000		15			90				19			48
Mestna občina Slovenj Gradec	17.080	10	6.671,44 €	74.507,00 €	1010			3124		25000	7500	180	15		161	150			19				353
Občina Solčava	500	7	7.000,00 €	1.552,03 €	1873	6346		2050	5416		2020		19	550	93	286					42		264
Občina Straža	3.930	12	7.000,00 €	1.375,35 €	518			2187	132328	44000	185	300	30			40		163		489			109
Občina Šalovci	1.340	5	6.973,34 €		1000			250	1343		1132	83	28		10	36							25
Občina Šenčur	8.780	17	6.963,00 €	57,86 €	16243			1807	8700	25000	5	27	41	134		243							38
Občina Šentjernej	7.440	7	7.000,00 €	2.851,02 €	44702			2319	12650	44000	900	180	51		9	670	200		8				976
Občina Šentjur	19.580	6	7.000,00 €		9618			4215	13000	15000	1450	45	407		4	771		467		229			121
Občina Šentrupert	2.850	9	7.000,00 €	862,95 €	71243			1039	1100		1100	450		90		299							163
Občina Škofjan	3.550	8	7.000,00 €	896,95	324	8270		1162	1200	5000	150	100		5	40	65	20			70			190
Občina Škofja Loka	23.930	7	7.000,00 €	4.640,87 €	22186	13530		3135	68700	6000	1015	250	240	100	237	250	50	465					
Občina Škofljica	12.040	4	5.807,20 €	1.331,00 €	12307	2425		3065	4000	50000	30	200				100					130		11
Občina Šmarješke Toplice	3.590	3	5.953,26 €		48197			1042	5000	44000	4		131		15	140							491
Občina Šoštanj	3.550	7	4.513,29 €	383,45 €	47713	8485		4369	3456	300000	3600	400	12		3			63					222
Občina Tolmin	10.770	8	6.837,37 €	1106,12	20000			1130	18000	43000	100					60	100		120	1			180
Občina Trebnje	13.600	10	6.999,76 €	1.188,03 €	181731	153224		700	10000	80000		640				330							225
Mestna občina Velenje	34.020	8	7.000,00 €	2.796,97 €	18000	12000		4000	18000	30000	300	770	8	5	71	502				8			471 180
Občina Vipava	5.870	4	5.782,66 €	1.373,80 €	156			403	2000		10	544	16	209									493
Občina Vransko	2.720	8	7.000,00 €	3.193,58 €	3496	304		34113	2000		12		1	57		205				60			506
Občina Vuzenica	2.620	9	6.995,03 €	26074,87	23646			564	920	25000	1320	43	8		8	94		96					245
Občina Žalec	21.840	7	7.000,00 €		6316			26821			1600	360	32		29	1193		420					500 24
Občina Žetale	1.300	14	7.000,00 €	8.455,95 €	31656			948	1300		1490		14			290					12	1011	
Skupno	170.610	428	340.355,62 €	269.245,24 €	1.719.502	470.491	44.061	217.713	723.068	2.774.128	73.953	13.558	1.782	2.423	3.873	17.215	4.896	2.435	741	2.650	12	17.310	284

Vir: MOPE, 2026

4 ANALIZA

Na javni razpis za sofinanciranje priprave in izvedbe aktivnosti ETM 2025 se je prijavilo 72 občin, od tega je bilo sofinanciranih 52 občin, ki so aktivnosti izvedle uspešno.

Sofinancirane občine so bile: Občina Benedikt, Občina Destričnik, Občina Divača, Mestna občina Celje, Občina Dobrna, Občina Dolenjske Toplice, Občina Dravograd, Občina Domžale, Občina Hajdina, Občina Ig, Občina Kočevje, Mestna občina Kranj, Mestna občina Krško, Mestna občina Maribor, Občina Medvode, Občina Laško, Občina Metlika, Občina Mislinja, Občina Mokronog - Trebelno, Občina Muta, Občina Pivka, Občina Podlehnik, Občina Podvelka, Občina Preddvor, Občina Postojna, Občina Prevalje, Občina Razkrižje, Občina Rečica ob Savinji, Mestna občina Slovenj Gradec, Občina Ribnica na Pohorju, Občina Rogašovci, Občina Sežana, Občina Solčava, Občina Straža, Občina Šalovci, Občina Šenčur, Občina Šentjernej, Občina Šentjur, Mestna občina Velenje, Občina Šentrupert, Občina Škocjan, Občina Škofja Loka, Občina Škofljica, Občina Šmarješke Toplice, Občina Šoštanj, Občina Tolmin, Občina Trebnje, Občina Vipava, Občina Vransko, Občina Vuzenica, Občina Žalec, Občina Žetale.

Skupno teh 52 občin pokriva 8 % prebivalcev Slovenije (170.610).

4.1 KAZALNIKI USPEŠNOSTI

Kazalnik 2a: Število prebivalcev, ki med ETM aktivno sodelujejo v promocijskih dejavnostih, in delež udeležencev v posameznih aktivnostih

V število vključenih lokalnih prebivalcev so všteti prebivalci, ki v času ETM aktivno sodelujejo v aktivnostih (na primer udeleženci akcije pešbus, udeleženci delavnic in dogodkov, udeleženci akcij s kolesom v službo, udeleženci pohodov, kolesarskih zajtrkov). Občine (52 občin, ki so prejele sredstva) so aktivnosti izvedle uspešno in v njihovo izvedbo uspele vključiti kar 67.179 ljudi oziroma 39,38 % vseh občanov (podatek števila udeležencev posameznih akcij ni vedno vezan na sezname prisotnosti, zato je treba pri tem upoštevati možnost napake).

Akcija z najvišjim številom sodelujočih je bila: spodbujanje trajnostne mobilnosti. V deležu to pomeni 25,77 % vseh udeležencev oziroma 17.310 ljudi. Aktivnost obsega hojo (na primer: peš v službo), kolesarjenje (na primer: s kolesom v službo) in javni prevoz (na primer: z javnim prevozom v službo). Odločitev za aktivno mobilnost in uporabo javnega prevoza prinaša številne prednosti za posameznika in družbo tako na področju zdravja kot tudi ekonomskih učinkov, zmanjšanje obremenitev za okolje in prostor, prednosti s socialnega vidika in podobno.

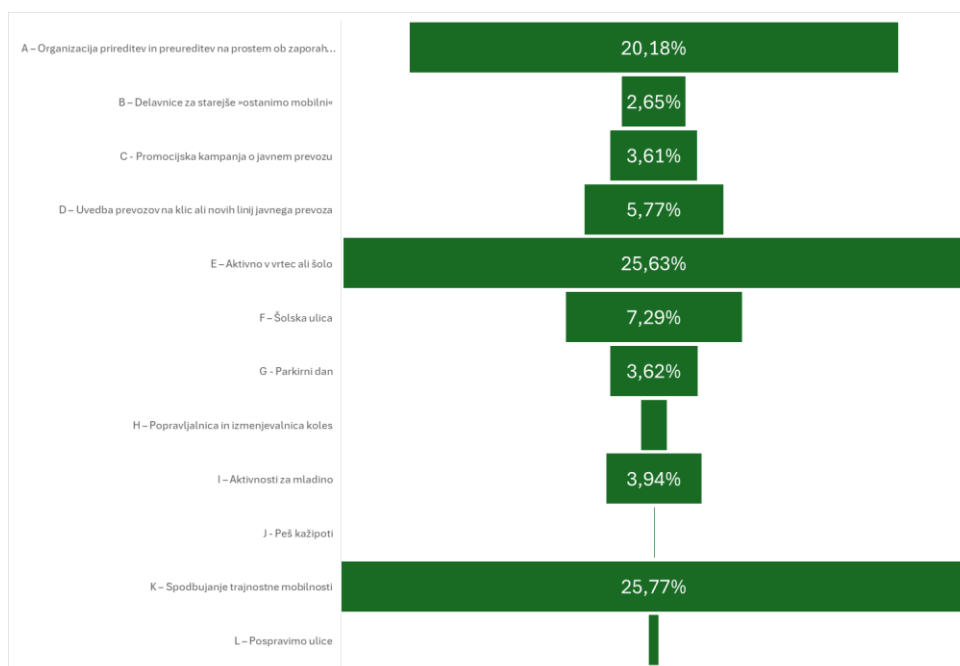
Aktivnost z drugim najvišjim številom udeležencev je bila: aktivno v vrtec ali šolo. Skupaj je bilo v tej aktivnosti udeleženih 17.215 ljudi, kar je 25,63 % vseh udeleženih.

Po številu udeležencev močno izstopa še aktivnost: organiziranje prireditev in preureditev na prostem ob zaporah ulic in trgov, v katero je bilo vključenih 13.558 prebivalcev oziroma 20,18 % vseh udeležencev. Ta aktivnost obsega zaporo dela naselja za motorni promet, različne delavnice za zbiranje pobud in mnenj javnosti glede preoblikovanja cestnih površin, stojnice, urbano opremo (na primer ozelenitev ulic, postavitev privlačne urbane opreme). Obsega tudi različne predstave in druge prireditve, preureditev parkirišča v kolesarski poligon ali pa v začasni prostor za vadbo na prostem ter organiziranje pohoda ali kolesarjenja po različnih kulturnih poteh in podobno.

Druge aktivnosti si po priljubljenosti sledijo tako: šolska ulica ima delež v višini 7,29 % (4.896 udeležencev); aktivnost uvedba prevozov na klic ali novih linij javnega prevoza ima delež v višini 5,77 % (3.873 udeležencev); aktivnosti za mladino imajo 3,94-% delež (2.650 udeležencev) in aktivnost parkirni dan 3,62-% delež (2.435 udeležencev). Sledi promocijska kampanja o javnem prevozu s 3,61 % (2.423 udeležencev), gre pa za aktivnost, ki vključuje organizirane izlete z javnim prevozom, sofinanciranje vozovnic za javni potniški promet, promocijo kolesarjenja in občinskih sistemov za izposajo koles, urejanje avtobusnih postajališč, izvedbo delavnic na temo trajnostne mobilnosti, pripravo zloženek z informacijami glede javnega potniškega prometa in podobno. Njen ključni namen je spodbujanje prebivalstva k uporabi javnega potniškega prometa ali koles namesto osebnega avtomobila. Preostale aktivnosti so še delavnice za starejše: ostanimo mobilni z deležem 2,65 % (1.782 udeležencev); popravilnica in izmenjevalnica koles z 1,10-% deležem (741 udeležencev) ter aktivnost pospravimo ulice z 0,42-% deležem (284 udeležencev).

Aktivnost z najmanjšim številom udeležencev je bila: peš kažipot, vključuje pa predvsem postavitev trajnih kažipotov za pešce, ki prikazujejo čas hoje do različnih ciljev. Udeležilo se je 0,02 % prebivalcev (12 udeležencev), vendar pa bo postavljene kažipote verjetno uporabljalo precej več ljudi.

Graf 3: Delež udeleženih v posameznih aktivnostih

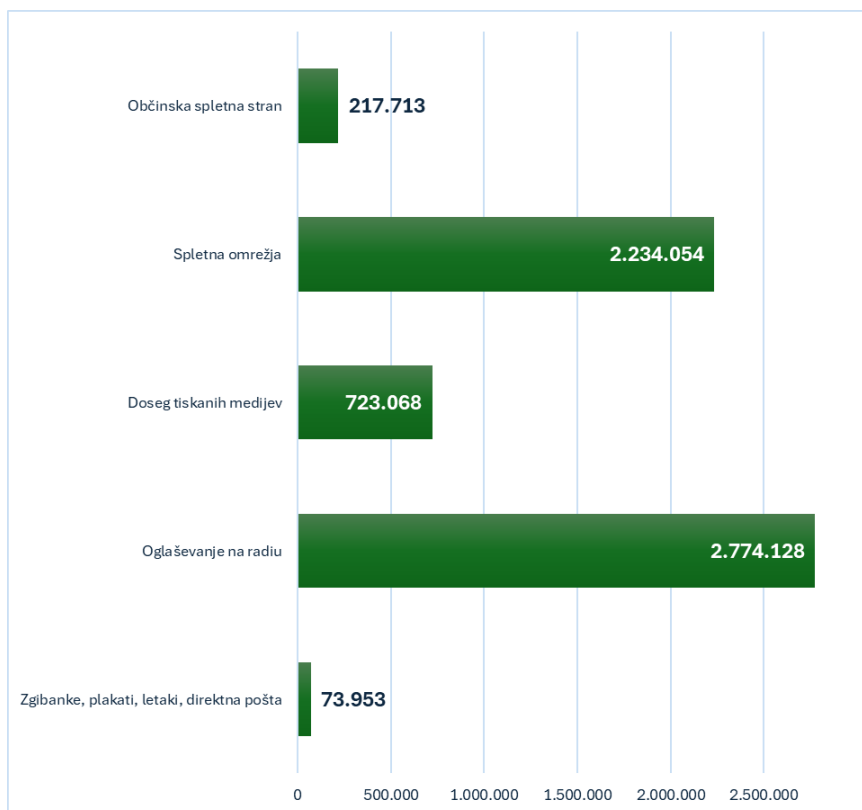
Vir: MOPE, 2026

Kazalnik 3b: Število prebivalcev, seznanjenih s sporočili ob uporabi medijskih in nemedijskih komunikacijskih orodij v okviru ETM, ter analiza promocije ETM

Občine so aktivnosti ETM 2025 oglaševale na različne načine; vse so uporabljale spletna omrežja (Facebook, Instagram, spletne strani), nekatere so novico o tem objavile v tiskanih medijih, nekatere so delile letake in obešale plakate, veliko pa se jih je odločilo tudi za promocijo po radiu ali televiziji. Minimalni pogoj za sofinanciranje je bila uporaba vsaj treh različnih poti za promocijo aktivnosti.

Vseh prebivalcev občin, ki so bile v letu 2025 vključene v sofinanciranje projekta ETM, je bilo torej 170.610. Skupni doseg promocije ETM po spletnih omrežjih (Facebook, Instagram, Tik Tok) je bil več kot 2,2 milijona ljudi. Po tiskanih medijih naj bi občine dosegle 723.068 ljudi, vendar je to le uradna naklada vseh glasil, po katerih je potekala promocija ETM. Dejanski doseg po tiskanih medijih je nemogoče oceniti. Enako velja za oglaševanje po radiu in televiziji: nemogoče je oceniti, koliko ljudi je zares slišalo ali videlo novico o ETM – uradni doseg vseh vključenih radijev je namreč 2.774.128 ljudi. Občine so prebivalce o ETM informirale tudi s plakati in letaki; skupno je bilo izdelanih 73.953, občinske spletne strani so imele doseg 217.713 ljudi. Spodnji diagram je zaradi številnih omejitev zato le približna ponazoritev in skoraj zagotovo ne prikazuje popolnoma zanesljivo dejanskega stanja.

Graf 4: Doseg informiranja ETM

Vir: MOPE, 2026

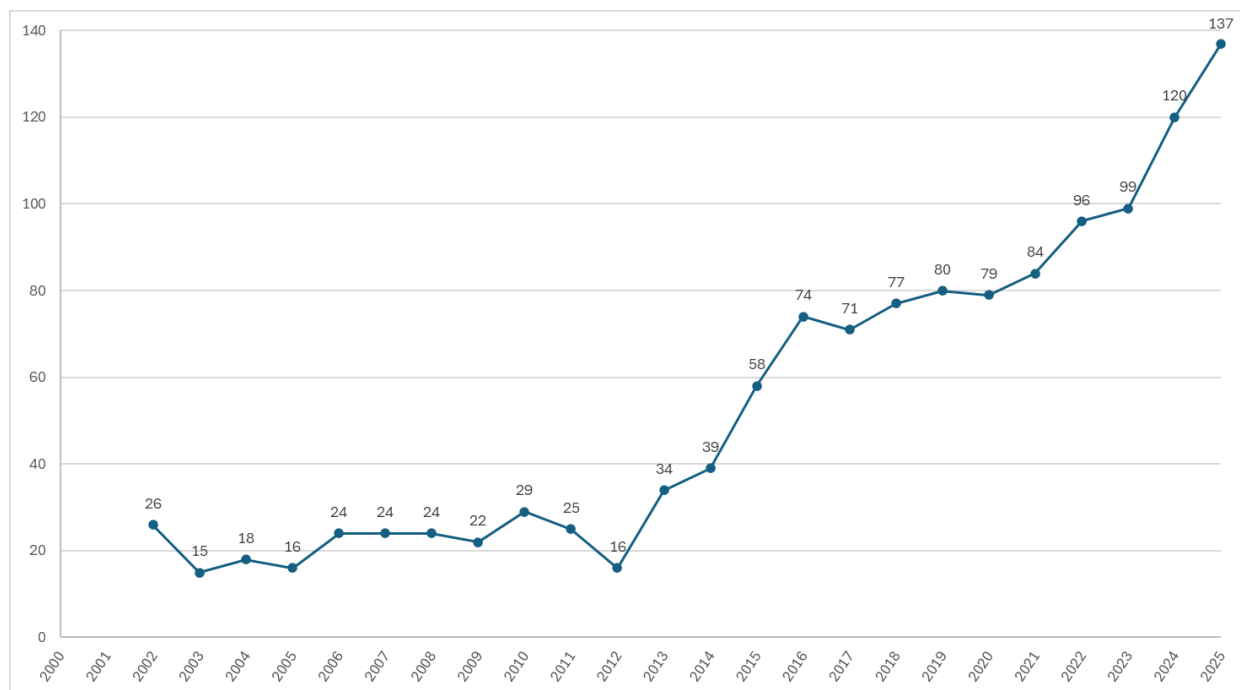
Kazalnik 22b: Vključevanje občin v projektne aktivnosti in analiza sodelujočih na državni ravni

Na javni razpis za sofinanciranje priprave in izvedbe aktivnosti ETM 2025 se je prijavilo 72 občin, od tega je bilo sofinanciranih 52 občin, ki so aktivnosti izvedle uspešno.

Sofinancirane občine so bile: Občina Benedikt, Občina Destričnik, Občina Divača, Mestna občina Celje, Občina Dobrna, Občina Dolenjske Toplice, Občina Dravograd, Občina Domžale, Občina Hajdina, Občina Ig, Občina Kočevje, Mestna občina Kranj, Mestna občina Krško, Mestna občina Maribor, Občina Medvode, Občina Laško, Občina Metlika, Občina Mislinja, Občina Mokronog - Trebelno, Občina Muta, Občina Pivka, Občina Podlehnik, Občina Podvelka, Občina Preddvor, Občina Postojna, Občina Prevalje, Občina Razkrižje, Občina Rečica ob Savinji, Mestna občina Slovenj Gradec, Občina Ribnica na Pohorju, Občina Rogašovci, Občina Sežana, Občina Solčava, Občina Straža, Občina Šalovci, Občina Šenčur, Občina Šentjernej, Občina Šentjur, Mestna občina Velenje, Občina Šentrupert, Občina Škocjan, Občina Škofja Loka, Občina Škofljica, Občina Šmarješke Toplice, Občina Šoštanj, Občina Tolmin, Občina Trebnje, Občina Vipava, Občina Vransko, Občina Vuzenica, Občina Žalec, Občina Žetale.

Skupno teh 52 občin pokriva približno 8 % prebivalcev Slovenije (170.610).

Graf 5: Število sodelujočih občin v ETM

Vir: MOPE, 2026

Kazalnik 34.2: Število izvedenih javnih razpisov

Leta 2025 je bil izveden šesti javni razpis za sofinanciranje aktivnosti ETM.

Kazalnik 34.3: Število izvedenih aktivnosti in pogostost izvedb posameznih aktivnosti

Število izvedenih aktivnosti oziroma upravičene aktivnosti so opredeljene v katalogu aktivnosti. Skupno je bilo izvedenih 428 aktivnosti, kar je povprečno 8,2 aktivnosti na občino (graf 8). S tem je kazalnik uspešnosti, ki predvideva, da "bodo občine, ki bodo pridobile sredstva na javnem razpisu za sofinanciranje priprave in izvedbe ETM, do leta 2025 izvedle vsaj 150 akcij trajnostne mobilnosti, v času tedna ETM oziroma v upravičenem obdobju, ki je določeno z javnim razpisom", dosežen in presežen.

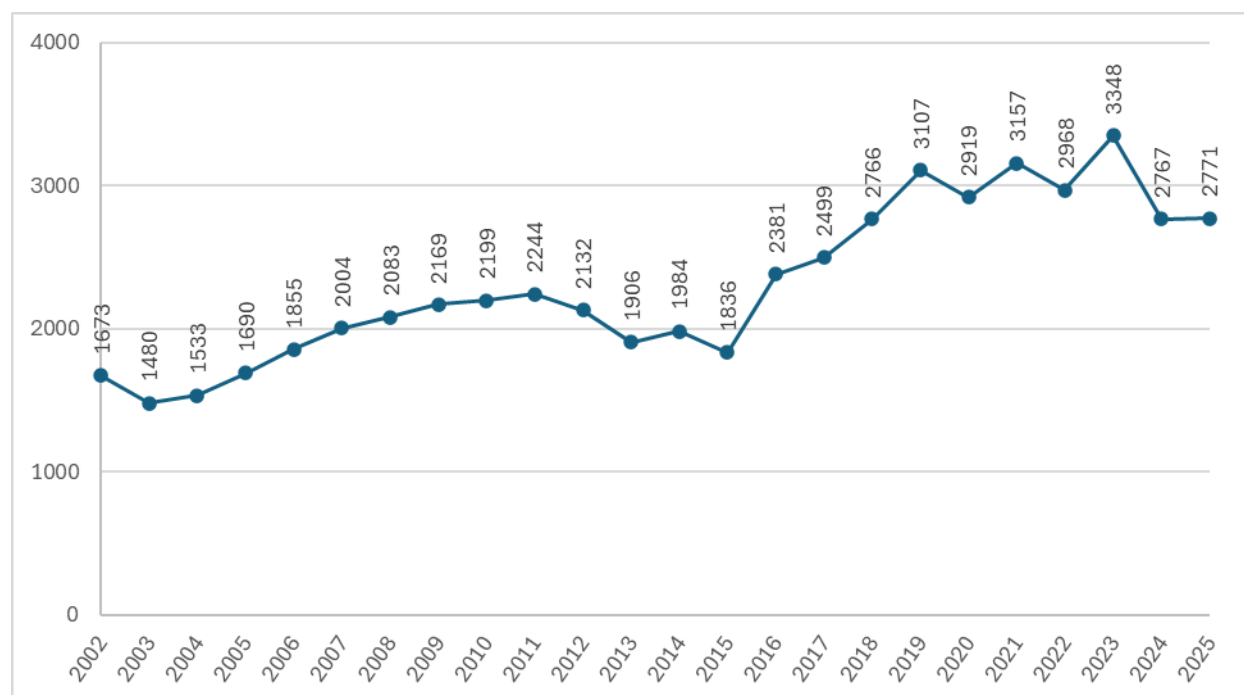
4.2 DODATNA ANALIZA

a) ANALIZA SODELUJOČIH NA MEDNARODNI RAVNI

Na mednarodni ravni je v projektu ETM leta 2025 sodelovalo 2771 mest iz 46 držav.

Slovenija je med 46 sodelujočimi državami na devetem mestu po številu sodelujočih občin, takoj za Španijo, Avstrijo, Belgijo, Poljsko, Nemčijo, Italijo, Madžarsko in Turčijo (vrstni red je naključen). Vodilna država po tem merilu je bila Španija, kjer je sodelovalo 459 mest (European Mobility Week, 2026).

Graf 6: Število sodelujočih mest po letih v ETM

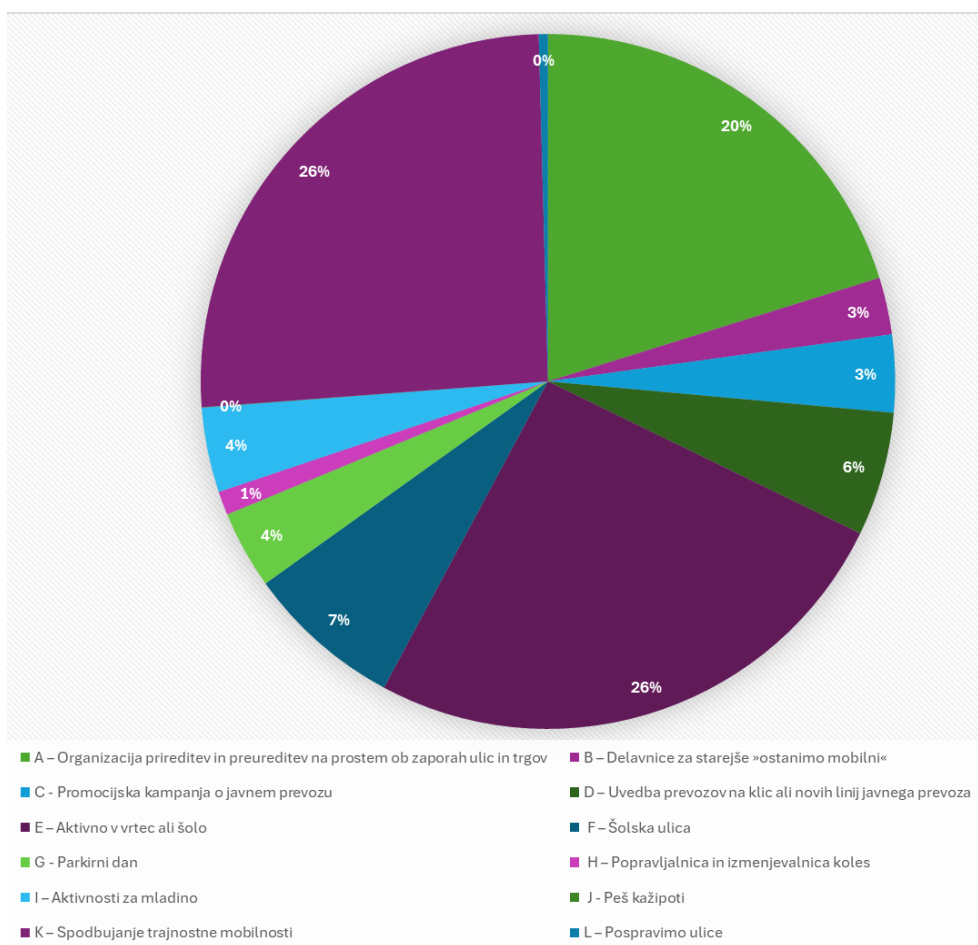
Vir: European Mobility Week, 2026

b) RAZPOREDITEV VSEH UDELEŽENCEV PO POSAMEZNIH AKTIVNOSTIH

V projekt ETM 2025 je bilo vloženih 609.600,86 evra – v to vsoto so všteta sredstva iz sofinanciranja (340.355,62 evra) ter sredstva, ki so jih občine vložile same (269.245,24 evra).

Od skupnega števila udeležencev v aktivnostih ETM (67.179) je največji delež pripadel aktivnosti K – spodbujanje trajnostne mobilnosti, in sicer 25,8 % vseh udeležencev, tesno za njo pa je aktivnost E – aktivno v vrtec ali šolo s 25,6-% deležem. Pomemben delež udeležencev je bil zabeležen tudi pri aktivnosti A – organiziranje prireditev in preureditev na prostem ob zaporah ulic in trgov, ki je zajela 20,2 % vseh sodelujočih. Preostale aktivnosti so dosegle precej manjše deleže: aktivnost F – šolska ulica 7,3-%, aktivnost D – uvedba prevozov na klic ali novih linij javnega prevoza 5,8-%, aktivnost I – aktivnosti za mladino 3,9-%, aktivnost G – parkirni dan 3,6-% in aktivnost C – promocijska kampanja o javnem prevozu 3,6-% delež. V aktivnost B – delavnice za starejše: ostanimo mobilni se je vključilo 2,7 % vseh udeležencev, medtem ko so imele aktivnosti H – popravilnica in izmenjevalnica koles, L – pospravimo ulice in J – peš poti najmanjši delež udeležencev, in sicer 1,1 %, 0,4 % ter le 0,02 %. Podatki kažejo, da je bila večina udeležencev osredotočena na nekaj ključnih aktivnosti, predvsem aktivnosti K, E in A, ki skupaj obsegajo več kot 70 % vseh sodelujočih.

Graf 7: Delež udeležencev po posameznih aktivnostih

Vir: MOPE, 2026

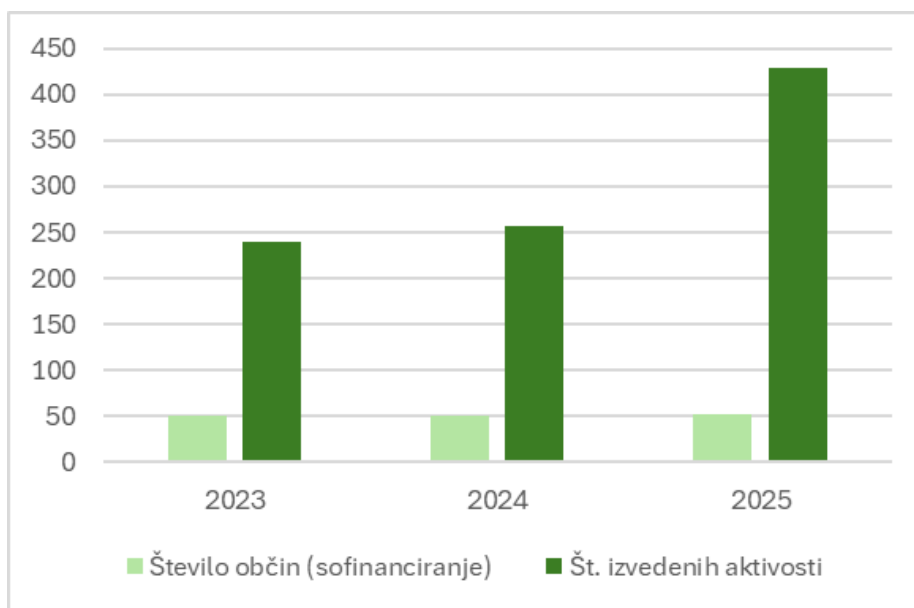
4.3 PRIMERJAVA KAZALNIKOV ETM 2023, 2024 IN 2025

Leta 2023 je bilo v projekt vključenih 50 občin s skupaj 85.170 prebivalci, skupno je bilo izvedenih 239 aktivnosti in sofinanciranih 242.337,32 evra. Leta 2024 se je prijavilo 79 občin, od tega je bilo sofinanciranih 51 občin, ki so aktivnosti izvedle uspešno, s skupaj 77.658 prebivalci. Skupno so izvedle 257 aktivnosti in prejele 479.148,32 evra sofinanciranja.

V letu 2025 so občine za projekt namenile skupno 269.245,24 evra lastnih sredstev, kar je povprečno 5.177,79 evra na občino. V letu 2025 je bilo v projekt vključenih 52 občin s skupaj 170.610 prebivalci, skupno je bilo izvedenih 428 aktivnosti in sofinanciranih 340.355,62 evra.

Iz podatkov je razvidno postopno povečevanje števila občin, vključenih v sofinanciranje, saj se je njihovo število povečalo s 50 v letu 2023 na 52 v letu 2025 (graf 8). Še izrazitejša rast je opazna pri številu izvedenih aktivnosti, ki se je po zmerni rasti v letu 2024 (257 aktivnosti) v letu 2025 močno povečalo na 428 aktivnosti. To kaže na večjo intenzivnost izvajanja programov ter širitev aktivnosti med sodelujočimi občinami kljub nekoliko nižjemu povprečnemu financiranju v primerjavi z letom 2024.

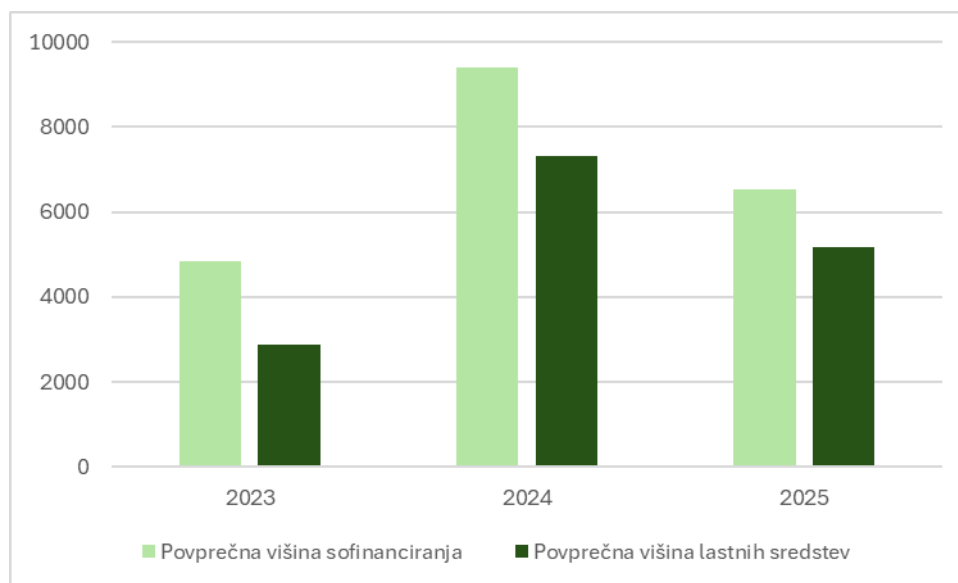
Graf 8: Primerjava kazalnikov 2023, 2024 in 2025

Vir: MOPE, 2026

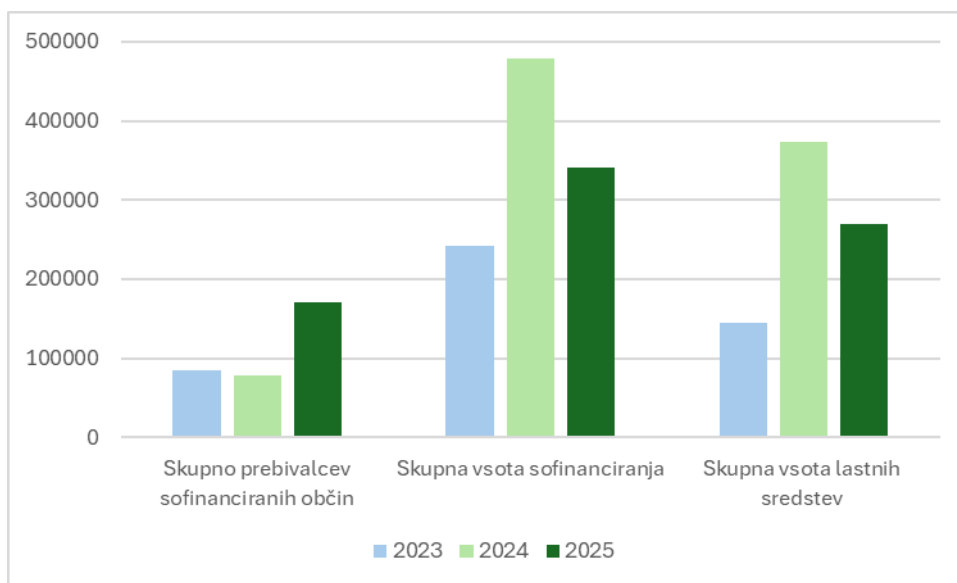
Pri povprečni višini sofinanciranja in lastnih sredstev je razvidno, da je bilo leto 2024 finančno najintenzivnejše, saj sta tako povprečna višina sofinanciranja kot povprečna višina lastnih sredstev dosegli najvišje vrednosti (graf 9). V letu 2025 sta se oba kazalnika sicer zmanjšala, vendar sta ostala višja kot v letu 2023. Kljub nižji povprečni višini financiranja v letu 2025 pa je opazno povečanje števila sodelujočih prebivalcev, kar kaže na širšo razpršenost sredstev in večji doseg programov med občinami. V letu 2025 pa smo opazili najmanjšo razliko v povprečni vrednosti sofinanciranja v primerjavi z lastnim financiranjem.

Graf 9: Primerjava kazalnikov financiranja ETM 2023, 2024 in 2025

Vir: MOPE, 2026

V obdobju 2023–2025 je opaziti pomembne spremembe tako v obsegu sofinanciranja kot tudi v dosegu programov (grafa 8 in 9). Leto 2024 je izstopalo kot finančno najintenzivnejše, saj sta se tako skupna višina sofinanciranja kot delež lastnih sredstev občutno povečala glede na leto 2023. V letu 2025 se je skupni obseg financiranja nekoliko zmanjšal, vendar se je hkrati močno povečalo število prebivalcev v sofinanciranih občinah, kar kaže na širitev dosega programov oziroma vključitev več občin. Zato se je znižal tudi znesek financiranja na prebivalca, kar nakazuje bolj razpršeno financiranje oziroma podporo večjemu številu projektov z nižjo intenzivnostjo sredstev. Trend lastnih sredstev skozi vsa tri leta kaže na stabilno sodelovanje občin pri financiranju projektov. Ugotoviti je mogoče, da se je kljub zmanjšanju skupnega obsega financiranja v letu 2025 izrazito povečalo število prebivalcev v sodelujočih oziroma sofinanciranih občinah, kar kaže na širši doseg programov in večjo vključenost prebivalstva (grafa 9 in 10).

Graf 10: Primerjava kazalnikov ETM 2023, 2024 in 2025

Vir: MOPE, 2026

Leto 2025 je zaznamovalo predvsem izrazito povečanje dosega programov in obsega aktivnosti. Število prebivalcev v sofinanciranih občinah se je glede na leto 2024 povečalo za približno 120 %, glede na leto 2023 pa za približno 100 %, kar kaže na bistveno širšo vključenost prebivalstva. Hkrati se je število izvedenih aktivnosti v primerjavi z letom 2024 povečalo za približno 67 %, glede na leto 2023 pa za skoraj 79 %, medtem ko se je število sodelujočih občin postopno povečalo za 4 % glede na leto 2023. Kljub temu se je skupna višina sofinanciranja v letu 2025 glede na leto 2024 zmanjšala za približno 29 %, povprečna višina sofinanciranja pa za okoli 30 %. Podoben trend je opazen tudi pri lastnih sredstvih, kjer se je skupna višina zmanjšala za približno 28 %, povprečna višina lastnih sredstev pa za okoli 29 % glede na leto 2024. Podatki tako kažejo, da je bilo v letu 2025 z nekoliko manjšim obsegom sredstev doseženih bistveno več prebivalcev ter izvedenih precej več aktivnosti, kar nakazuje večjo razpršenost sredstev in učinkovitejši doseg programov.

5 ZAKLJUČNE UGOTOVITVE

Posebnost izvajanja aktivnosti ETM v letu 2025 je bilo dejstvo, da se kampanja izvaja že 24. leto. Temu primerno so bile tudi organizirane vse nacionalne aktivnosti za promocijo kampanje (organiziranje slavnostnega dogodka in podelitev nagrad).

Javni razpis je bil tehnično povsem spremenjen, predvsem je bil zelo poenostavljen in oblikovan v obliki izbire paketa sofinanciranja, kjer so v okviru posameznega paketa določeni višina sofinanciranja ter pogoji za pridobitev sredstev glede na velikost prijavitelne občine.

Občine so zelo zadovoljne z vodenjem kampanje in podporo nacionalne koordinatorke. Večina je tudi zelo zadovoljna s promocijskimi gradivi (plakati in baloni). Si pa občine želijo prepoznavne promocije ETM na državni ravni (kot je na primer akcija: reševalni pas), večjega sodelovanja na regionalni ravni in pomoč državne ravni pri tem, evalvacija na državni ravni tudi za občane (ter javna objava rezultatov). Nekateri lokalni koordinatorji še vedno potrebujejo tudi večjo podporo svojih vodilnih.

5.1 ZAKLJUČKI IZVEDBE SOFINANCIRANIH AKTIVNOSTI ETM 2025

Podrobna analiza izvedbe aktivnosti ETM v 52 občinah, ki so se prijavile na javni razpis za sofinanciranje priprav in izvedbe aktivnosti ETM, je potrdila, da je izvajanje aktivnosti, s katerimi se finančno podpira promocija trajnostne mobilnosti na lokalni ravni, pomembno z vidika prenosa teh aktivnosti v lokalne skupnosti, kjer se dejavnosti še niso izvajale. V letu 2025 so sodelovale te občine:

Občina Benedikt, Občina Destrnik, Občina Divača, Mestna občina Celje, Občina Dobrna, Občina Dolenjske Toplice, Občina Dravograd, Občina Domžale, Občina Hajdina, Občina Ig, Občina Kočevje, Mestna občina Kranj, Mestna občina Krško, Mestna občina Maribor, Občina Medvode, Občina Laško, Občina Metlika, Občina Mislinja, Občina Mokronog - Trebelno, Občina Muta, Občina Pivka, Občina Podlehnik, Občina Podvelka, Občina Preddvor, Občina Postojna, Občina Prevalje, Občina Razkrižje, Občina Rečica ob Savinji, Mestna občina Slovenj Gradec, Občina Ribnica na Pohorju, Občina Rogašovci, Občina Sežana, Občina Solčava, Občina Straža, Občina Šalovci, Občina Šenčur, Občina Šentjernej, Občina Šentjur, Mestna občina Velenje, Občina Šentrupert, Občina Škocjan, Občina Škofja Loka, Občina Škofljica, Občina Šmarješke Toplice, Občina Šoštanj, Občina Tolmin, Občina Trebnje, Občina Vipava, Občina Vransko, Občina Vuzenica, Občina Žalec, Občina Žetale.

Na javni razpis ETM 2025 se je prijavilo 72 občin, kar je glede na kratek prijavni rok zelo dobro. Predvideno število prijavljenih občin se je v primerjavi z letom 2023, ko je bilo prijavljenih 54 občin, povečalo za 33 % zaradi poenostavitve načina prijave in zvišanja najvišje vrednosti sofinanciranja.

Skupno so občine, ki so se prijavile na javni razpis, za izvedbo aktivnosti ETM 2025 porabile 609.600,86 evra. Povprečna višina porabljenih sredstev na občino za izvedbo aktivnosti ETM je bila 11.723,09 evra.

V letu 2025 so bili rezultati, ki niso vezani na dolgoročne učinke aktivnosti, doseženi v skladu s predvidenim terminskim načrtom.

Na dogodkih je sodelovalo nadpovprečno število udeležencev (67.179), kar kaže na dobro promocijo in veliko zavzetost občin pri izvajanju aktivnosti.

Akciji z najvišjim številom sodelujočih sta bili spodbujanje trajnostne mobilnosti in aktivno v vrtec ali šolo. Za tem sta po številu sodelujočih sledili aktivnosti: organiziranje prireditev in preureditev na prostem ob zaporah ulic in trgov ter šolska ulica.

Druge aktivnosti so bile zastopane v približno enakem številu – aktivnost delavnice za starejše: ostanimo mobilni, aktivnost promocijska kampanja o javnem prevozu, aktivnost uvedba prevozov na klic ali novih linij javnega prevoza, aktivnost parkirni dan in aktivnosti za mladino. Najmanjšo udeležbo so imele aktivnosti popravjalnica in izmenjevalnica koles, peš kažipotni in pa pospravimo ulice.

Večina udeleženi občin v ETM 2025 je oglaševala program po različnih digitalnih komunikacijskih poteh, kot so na primer Facebook, Instagram, spletna stran občine, oglaševanje po radiu, v tiskani obliki (zgibanke, plakati, letaki, časopis in podobno).

5.2 ZAKLJUČNE UGOTOVITVE GLEDE SODELOVANJA MOPE Z DELEŽNIKI

Občine so bile ob terenskih ogledih izvajanja aktivnosti ETM 2025 ter pri predstavitvah programov in načina izvedbe ETM 2025 izjemno sodelujoče. Nekatere so zamujale z oddajo programov ETM 2025 do predpisanega roka in njihovo objavo v medijih, vendar so na podlagi spodbud in pozivov izvajalca razpisa MOPE to naknadno uredile.

O izvedenih aktivnostih so občine poročale v skladu z navodili izvajalca razpisa MOPE: na obrazcu za pripravo zaključnega poročila in v excelovi preglednici za poročanje o stroških za izvedbo aktivnosti. Kljub večkratnim navodilom so se največkrat pojavljale težave pri poročanju rezultatov aktivnosti, predvsem pri zagotavljanju dokazil o izvedenih aktivnostih. Zaradi tega je bilo veliko neposrednega stika oziroma komuniciranja z občinami za pridobivanje dokazil ter dopolnjevanje končnega poročanja.

6 PRIPOROČILA

V celotnem obdobju vseh predvidenih javnih razpisov za sofinanciranje aktivnosti ETM v okviru projekta LIFE IP CARE4CLIMATE si prizadevamo za poenostavitev vseh postopkov priprave, prijave, dodeljevanja sredstev, preverjanja sodelovanja in podobno.

1. Poenostavitev postopkov za občine

Poenostavitev postopkov prijave, priprave in poročanja o izvedenih aktivnostih **za občine** ima namen doseganja kar najboljšega učinka vloženega dela v izvedbo aktivnosti in administrativnega dela. S tem bi se za občine poenostavil sistem poročanja, občine pa bi morale več pozornosti nameniti zagotavljanju udeležencev, vključenih v izvajanje aktivnosti. Tako bi se dosegla kakovostnejša izvedba in več ljudi bi prejelo informacije o priporočenih spremembah potovalnih navad, pri tem pa se priporočajo še:

- časovna prilagoditev objave javnega razpisa na način, da se prijaviteljem zagotovi dovolj časa za kakovostno pripravo vloge;
- redna prilagoditev javnega razpisa spremenjenim potrebam v lokalnem okolju (po potrebi tudi znižanje pogojev ali minimalnih zahtev);
- redna prilagoditev javnega razpisa morebitnim tehničnim pomanjkljivostim (kontrolnik ob prijavi in zaključno poročilo, poenostavitev preglednic za finančno poročanje, priprava preprostih navodil, po katerih bi bila prejeta zaključna poročila, dokazna dokumentacija pa pripravljena bolj pregledno ter dosledno, in podobno);
- prilagoditev javnega razpisa predvidenim ciljem akcije C1.2 projekta LIFE IP CARE4CLIMATE (spodbujanje povečanja števila aktivnih udeležencev aktivnosti; povečanje promocije ter informiranja in ozaveščanja javnosti o ETM in pomenu trajnostne mobilnosti, spodbujanje izvedbe trajnih ukrepov, s katerimi lažje vplivamo na dejansko spremembo potovalnih navad ljudi, in podobno);
- razširitev in dopolnitev kataloga aktivnosti kot ključnega pripomočka za pripravo programov ETM in izvedbo aktivnosti promocije trajnostne mobilnosti v občinah (razširitev teme spodbujanje kolesarjenja z dodatnim opisom izvedbenih ukrepov, kot je na primer popravljavnica in izmenjevalnica koles; razširitev področja javnega prevoza s predlogi, kot je na primer uvedba prevozov na klic, in podobno);
- povečana intenzivnost opozoril glede pravilnega informiranja in obveščanja javnosti o ETM, viru financiranja in pomenu trajnostne mobilnosti (v celotnem času od podpisa pogodbe ter najbolj intenzivno v zadnjih dveh tednih pred ETM);
- delitev dobrih praks izvedbe ETM na državni ravni s preostalimi občinami pred objavo javnega razpisa z namenom promocije izvajanja aktivnosti v občinah, ki še niso vključene v izvajanje aktivnosti ETM, in razširitev izvedbe aktivnosti v občinah, kjer je izvajanje kampanje ETM že ustaljena praksa.

2. Priporočila za leto 2026

Občine so v veliki večini zadovoljne s podporo in delom državne ravni oziroma nacionalne koordinatorke. Več podpore si želijo predvsem na področju aktivnosti na regionalni ravni. Nekaj občin si želi podporo pri idejah za aktivnosti v manjših, podeželskih ali turističnih občinah. Nekatere občine si želijo podporo državne ravni pri vplivanju na vodstvo občine, ki

lokalnih koordinatorjev ne podpira dovolj. Želijo si tudi podporo pri komuniciranju z DRSI. Dve občini – njuna izvajalca aktivnosti – sta pripravili podroben predlog za aktivnosti ETM v prihodnje. Več občin si želi predvsem več časa za pripravo prijave na razpis ETM, saj je v kratkem roku, kakršen je bil do zdaj, težko usklajevati aktivnosti s sodelujočimi deležniki.

Ugotavljajo, da imajo aktivnosti in oglaševanje na državni ravni večji učinek kot promocija v lokalnih medijih, saj so otroci tudi več mesecev po zaključku aktivnosti ETM še vedno povezovali kampanjo z oglasom na Valu 202 (Vid Zebra in pametna varnost), čeprav oglas ni bil neposredno vezan na projekt. Med večjimi izzivi poudarjamo izvajanje aktivnosti pešbus v obdobju celotnega meseca, saj je bilo treba zaradi kadrovskega pomanjkanja šol in velike organizacijske zahtevnosti aktivnosti razporediti tudi na podružnične šole ter vključiti prostovoljce. Kot najbolj uspešne so se izkazale aktivnosti, izvedene v okviru športnih in tehničnih dni, kjer je bil celotni program namenjen trajnostni mobilnosti. Pri izvajanju aktivnosti smo zaznali tudi administrativne in organizacijske težave pri zagotavljanju nagrad v obliki železniških vozovnic, saj je bilo pridobivanje ustreznih darilnih bonov organizacijsko zahtevno. Za prihodnje obdobje predlagamo večji poudarek zelenim površinam, parkom in tako imenovanim zelenim pristopom. Ob tem ugotavljamo, da je september med zaposlenimi v javni upravi in javnih zavodih že splošno prepoznan kot mesec trajnostnih aktivnosti.

7 LITERATURA IN VIRI

Bole, D. in M. Gabrovec. (2012). *Daily commuters in Slovenia*. Geografski vestnik 84(1), str. 171–185. https://zgs.zrc-sazu.si/Portals/8/Geografski_vestnik/vestnik-84-1-bole-gabrovec.pdf

Care4Climate. (2020). Zakaj ljudje potujejo tako, kot potujejo? A2.2_Analiza-odnosa-motivov-vrednot-in-navad_-za-mobilnostne-navade-v-Sloveniji_IPoP.pdf

ETM. (2016). Življenjski slog. <https://www.tedenmobilnosti.si/arhiv/evropski-teden-mobilnosti-2016>

ETM. (2024). Tema za leto 2024. <https://www.tedenmobilnosti.si/tema-za-2024>

ETM. (2025). Tema za leto 2025. https://www.tedenmobilnosti.si/?_gl=1*1uv1577*_ga*MTM3MTcwNzY1MC4xNzc5NjkwMzc1*_ga_TCBKTW9CEJ*czE3Nzk2OTAzNzUkbzEkZzEkdDE3Nzk2OTA0ODIkajU5JGwwJGgw

ETM. (2021). Tematske smernice. https://www.tedenmobilnosti.si/application/files/9016/2634/7368/ETM_2021_Tematske_smernice.pdf

ETM. (2026). Evropski teden mobilnosti. <https://www.tedenmobilnosti.si/>

European Mobility Week. (2026). Participating towns and cities. <https://mobilityweek.eu/participating-towns-and-cities/>

Gov.si. (2025). Samo1planet – LIFE IP Care4Climate. <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/life-ip-care4climate/>

Statistični urad Republike Slovenije (SURS). (8. januar 2026). Dnevna mobilnost potnikov, 2025. <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/14062>